EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2021 12 08
COM(2021) 782 final

2021/0411 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA

dėl valstybių narių teisėsaugos institucijų keitimosi informacija, kuria panaikinamas Tarybos pamatinis sprendimas 2006/960/TVR

{SEC(2021) 420 final} - {SWD(2021) 374 final} - {SWD(2021) 377 final}

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Bendrosios aplinkybės

Kaip išdėstyta ES saugumo sąjungos strategijoje[1], naujojoje ES kovos su terorizmu darbotvarkėje[2] ir 2021–2025 m. ES kovos su organizuotu nusikalstamumu strategijoje[3], dėl tarpvalstybinių grėsmių tenka imtis koordinuoto, tikslingesnio ir labiau pritaikyto atsako. Nors kovojant su organizuotu nusikalstamumu ir terorizmu priešakinėse linijose yra vietos lygmeniu veiklą vykdančios nacionalinės valdžios institucijos, veiksmai Sąjungos lygmeniu ir pasaulinio lygio partnerystės iniciatyvos yra labai svarbūs užtikrinant veiksmingą bendradarbiavimą ir nacionalinių valdžios institucijų keitimąsi informacija ir žiniomis; juos vykdant remiamasi bendra baudžiamosios teisės sistema ir veiksmingomis finansinėmis priemonėmis. Be to, organizuotam nusikalstamumui ir terorizmui būdingas vidaus ir išorės saugumo ryšys. Šios grėsmės plinta į kitas šalis, o jas sukelia nusikaltėliai ir organizuotos nusikalstamos grupės, užsiimančios įvairia nusikalstama veika.

Erdvėje be vidaus sienų kontrolės (toliau – Šengeno erdvė[4]) vienos valstybės narės policijos pareigūnai (tomis pačiomis sąlygomis) turėtų turėti lygiavertę prieigą prie kitoje valstybėje narėje dirbantiems jų kolegoms prieinamos informacijos. Jie turėtų veiksmingai ir standartizuotai bendradarbiauti visoje Sąjungoje. Taigi, keitimasis informacija baudžiamosiose bylose yra vienas iš svarbiausių veiksnių, sudarančių sąlygas užtikrinti saugumą Šengeno erdvėje.

Pagal Konvenciją dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo (Šengeno konvenciją) buvo ne tik panaikinta vidaus sienų kontrolė Šengeno erdvėje, bet ir susitarta dėl tam tikrų keitimosi informacija ir policijos bendradarbiavimo taisyklių. Be to, buvo sukurta Šengeno informacinė sistema (SIS), apimanti bendrą ES saugumo ir sienų srities duomenų bazę, kurioje perspėjimų forma saugoma informacija apie ieškomus ir dingusius asmenis ir daiktus.

Remiantis 2021 m. Europos Sąjungos sunkių formų ir organizuoto nusikalstamumo grėsmių vertinimu (ES SOCTA), daugiau kaip 70 proc. organizuotų nusikalstamų grupių veikia daugiau negu trijose valstybėse narėse[5]. 2021 m. ES SOCTA bei Europos narkotikų ir narkomanijos stebėsenos centro (EMCDDA) Europos narkotikų vartojimo paplitimo ataskaitoje[6] apibrėžiamos tam tikros sritys, kuriose sunkaus ir organizuoto nusikalstamumo veikų veikiausiai daugėja. Kartu, kaip išdėstyta 2020 m. gruodžio mėn. Kovos su terorizmu darbotvarkėje[7], Europos Sąjungoje teroristinių išpuolių tikimybė tebėra didelė.

Šengeno erdvė – visame pasaulyje didžiausia erdvė, kurioje asmenys gali laisvai keliauti. Joje užtikrinamas laisvas daugiau nei 420 mln. asmenų judėjimas ir netrukdomas prekių tiekimas bei paslaugų teikimas. Panaikinus sienų tarp valstybių narių kontrolę, Šengeno erdvė tapo

---

1 COM(2020) 605 *final*.
2 COM(2020) 795 *final*.
3 COM(2021) 170 *final*.
4 Šengeno erdvę sudaro Austrija, Belgija, Čekija, Danija, Estija, Graikija, Islandija, Ispanija, Italija, Latvija, Lenkija, Lichtenšteinas, Lietuva, Liuksemburgas, Malta, Nyderlandai, Norvegija, Portugalija, Prancūzija, Slovakija, Slovėnija, Suomija, Švedija, Šveicarija, Vengrija ir Vokietija.
5 Europolas (2021 m.), Europos Sąjungos *Sunkių formų ir organizuoto nusikalstamumo grėsmių vertinimas (ES SOCTA)*.
6 Europos narkotikų ir narkomanijos stebėsenos centras (EMCDDA), *2021 m. Europos narkotikų vartojimo paplitimo ataskaita.*
7 COM(2020) 795 *final*.

mūsų europinės gyvensenos dalimi. Tai Europos tarpusavio sąsajų ir Europos piliečių ryšių simbolis[8]. Šengeno erdvė taip pat padeda veiksmingai veikti bendrajai rinkai, taigi ir augti Sąjungos ekonomikai[9].

Tačiau didėjantis žmonių judumas Europos Sąjungoje taip pat kelia papildomų sunkumų užkertant kelią nusikalstamumo grėsmėms ir su jomis kovojant bei užtikrinant viešąjį saugumą. Į darbą kitoje valstybėje važinėjo beveik 2 mln. žmonių, įskaitant 1,3 mln. pasienio darbuotojų[10]. Nors dėl COVID-19 pandemijos judumas Europos Sąjungoje sumažėjo, tikėtina, kad žmonių srautai ateityje ir toliau išliks dideli.

Per pastaruosius keletą metų Šengeno erdvė patyrė ne vieną išbandymą – kilo krizių ir sunkumų, dėl kurių kelios valstybės narės atnaujino vidaus sienų kontrolę. Viena iš priežasčių, kodėl valstybės narės priėmė tokį sprendimą, buvo nekontroliuojami antriniai neteisėtų migrantų judėjimai[11], kurie, šių valstybių narių teigimu, kelia rimtą grėsmę viešajai tvarkai arba vidaus saugumui ir todėl pateisina poreikį atnaujinti sienų kontrolę. Pagal Reglamentą (ES) 2016/399[12] (toliau – Šengeno sienų kodeksas), sienų kontrolė, kaip kraštutinė priemonė, gali būti laikinai atnaujinama ribotam laikui, išimtinėmis aplinkybėmis (pvz., kaip per 2015–2016 m. migrantų krizę). Tobulėjimo galimybių visų pirma yra policijos patikrinimų ir bendradarbiavimo srityje, įskaitant, žinoma, keitimąsi informacija ir ryšių palaikymą. Šios priemonės, ypač jas taikant kartu, gali duoti tokių pačių rezultatų kontroliuojant antrinius judėjimus, kaip ir laikina vidaus sienų kontrolė, ir jomis mažiau kišamasi į laisvą asmenų, prekių ir paslaugų judėjimą.

Greitai kintanti nusikalstamumo padėtis ir žmonių judumas lemia tai, kad tarpvalstybinis ES ir Šengeno erdvės teisėsaugos institucijų bendradarbiavimas yra itin svarbus siekiant kovoti su nusikalstamomis veikomis ir sudaryti sąlygas ES piliečiams ir teisėtai teritorijoje esantiems trečiųjų šalių piliečiams saugiai naudotis laisvo judėjimo teise. Tačiau teisėsaugos institucijų gebėjimas veiksmingai ir efektyviai keistis informacija su kolegomis kitose valstybėse narėse ir toliau tebėra gerokai apsunkintas. Šis gebėjimas įvairiose valstybėse narėse vis dar labai skirtingas ir rodo didelį susiskaidymą, kenkiantį keitimosi informacija veiksmingumui ir efektyvumui. Todėl nusikaltėliai ir jų grupės šiuo neefektyvumu toliau naudojasi veikdami keliose šalyse, o antriniai neteisėtų migrantų judėjimai ir toliau bus problema.

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Bendras šio pasiūlymo tikslas – priimti teisės nuostatas dėl organizacinių ir procesinių ES teisėsaugos institucijų keitimosi informacija aspektų, siekiant prisidėti prie veiksmingo ir efektyvaus keitimosi tokia informacija ir taip apsaugoti visapusiškai veikiančią ir atsparią Šengeno erdvę. Pasiūlymu (beje) nedaroma poveikio teisės normoms, kuriomis reglamentuojamas keitimasis informacija per papildomos informacijos prašymo nacionaliniams perspėjimams (SIRENE) biurus apie SIS esančius perspėjimus.

Šis pasiūlymas dėl *Direktyvos dėl valstybių narių teisėsaugos institucijų keitimosi informacija* yra dalis nuoseklaus teisės aktų rinkinio, kuris taip pat apima pasiūlymą dėl Tarybos rekomendacijos, kuria sustiprinamas operatyvinis tarpvalstybinis policijos bendradarbiavimas, pasiūlymą dėl Reglamento dėl automatinio keitimosi duomenimis policijos bendradarbiavimo srityje („Priumas“ II), ir pasiūlymą, kuriuo iš dalies keičiamas Šengeno sienų kodeksas, kaip

8 „Eurobarometras“ Nr. 474: *Šengeno erdvė*.

9 COM(2021) 277 *final*, 2021 6 2.

10 Europos Komisija (2017 m.), *Ekonomikos augimo ir sanglaudos skatinimas ES pasienio regionuose*.

11 Kitos valstybių narių dažniausiai nurodomos priežastys buvo 2015–2016 m. migrantų krizė, nuolatinė terorizmo grėsmė ir COVID-19 pandemija.

12 Reglamentas (ES) 2016/399 (Šengeno sienų kodeksas).

išdėstyta 2021 m. birželio mėn. Komisijos komunikate „*Sklandžiai veikiančios ir atsparios Šengeno erdvės strategija*“[13]. Kartu šiais pasiūlymais siekiama parengti Policijos bendradarbiavimo kodeksą, kurio tikslas būtų integruoti, stiprinti, plėtoti, modernizuoti ir palengvinti atitinkamų nacionalinių institucijų tarpusavio bendradarbiavimą teisėsaugos srityje, taip padedant valstybėms narėms kovoti su sunkiu ir organizuotu nusikalstamumu ir terorizmu.

Visapusiškai atsižvelgiant į vienos iš teisėkūros institucijų pareikštą nuomonę, šis pasiūlymas grindžiamas pridėtame poveikio vertinime pateiktomis išvadomis. Šios išvados taip pat apima informaciją, analizes ir rekomendacijas, grindžiamas per pastaruosius šešerius metus atliktais Šengeno vertinimais policijos bendradarbiavimo srityje, Komisijos komunikatu dėl tolesnio buvusio trečiojo ramsčio *acquis* derinimo su duomenų apsaugos taisyklėmis[14], plačiomis pastarųjų dvejų metų konsultacijomis su atitinkamomis suinteresuotosiomis šalimis ir daugeliu svarbių per pastaruosius 15 metų parengtų Tarybos rekomendacinių dokumentų. Remiantis šia jungtine analize, buvo nustatyti trys pagrindiniai tikslai. Šiuo pasiūlymu siekiama juos įgyvendinti išsprendžiant tris pagrindines problemas.

(1) Aiškių ir patikimų bendrų keitimosi informacija taisyklių nebuvimas

Pirmasis šio pasiūlymo tikslas – tiksliomis, nuosekliomis ir bendromis taisyklėmis **užtikrinti lygiavertes galimybes bet kurios valstybės narės teisėsaugos institucijoms gauti kitų valstybių narių turimą informaciją**, kad būtų galima užkirsti kelią nusikalstamoms veikoms, atlikti nusikalstamų veikų tyrimus ar kriminalinės žvalgybos operacijas, **kartu laikantis pagrindinių teisių, įskaitant duomenų apsaugos reikalavimus.**

Valstybių narių teisėsaugos institucijos kasdien tarpvalstybiniu mastu keičiasi informacija, susijusia su operacijomis, nukreiptomis prieš nusikalstamas veikas. **Vis dėlto nacionalinio lygmens teisės normos kliudo veiksmingam ir efektyviam informacijos srautui**. Tarpvalstybinę reikšmę valstybių narių teisėsaugos institucijoms turinčios bendrosios teisėsaugos keitimosi informacija taisyklės nustatytos Tarybos pamatiniame sprendime 2006/960/TVR dėl keitimosi informacija ir žvalgybos informacija tarp Europos Sąjungos valstybių narių teisėsaugos institucijų supaprastinimo (toliau – Švedijos pamatinis sprendimas)[15], priimtame 2006 m. iki Lisabonos sutarties įsigaliojimo. Švedijos pamatiniu sprendimu buvo iš dalies pakeistas 1990 m. Konvencijos dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo skyrius, kuriame reglamentuojamas policijos bendradarbiavimas[16].

Švedijos pamatiniame sprendime nustatomi **principai**, pagal kuriuos turėtų būti dalijamasi informacija (prieinamumo ir lygiavertės galimybės gauti informaciją principai), **laikotarpis**, per kurį turėtų būti atsakyta į informacijos prašymą, **formos**, kuriomis naudojantis turėtų būti pateikiami prašymai ir į juos turėtų būti atsakoma, taip pat duomenų apsaugos **priemonės**, kurios turėtų būti užtikrintos tvarkant šią informaciją.

Tačiau praktiškai 2006 m. Švedijos pamatinis sprendimas yra neaiškus ir todėl trukdo iki galo įgyvendinti aktualios informacijos prieinamumo ir lygiavertės galimybės ją gauti tarpvalstybinėmis aplinkybėmis principus[17]. Atitinkamai nacionalinio lygmens teisės normos

---

13 COM(2021) 277 *final*, 2021 6 2.

14 COM(2020) 262 *final*, 2020 6 24.

15 OL L 386, 2006 12 29, p. 89–100.

16 OL L 239, 2000 9 22, p. 19–62.

17 Šie neišspręsti klausimai visų pirma buvo pabrėžiami Šengeno vertinimuose policijos bendradarbiavimo srityje. Šiuose šalių ataskaitų vertinimuose pabrėžiamas skirtingų metodų, priklausančių nuo kitos valstybės partnerės, taikymas. Juose taip pat aptariami aktualūs Tarybos rekomendaciniai dokumentai,

ir toliau kliudo informacijos srautui, nors buvo dedamos pastangos Švedijos pamatinio sprendimo reikalavimus papildyti neprivalomomis Tarybos gairėmis[18]. Todėl dabartiniai neapibrėžti aspektai išliktų ir toliau darytų neigiamą poveikį veiksmingam ir efektyviam dalijimuisi informacija, taigi, iš esmės nebūtų atsižvelgta į ES saugumo padėties pokyčių ir didesnio tarpvalstybinio judumo poveikį.

Dėl šios priežasties, direktyva sukūrus minėtiems tikslams skirtą teisinę sistemą, bus galima ES ir nacionaliniu lygmenimis geriau stebėti ir užtikrinti taisyklių vykdymą ir nacionalinių metodų konvergenciją, taip pagerinant valstybių narių tarpusavio informacijos srautų veiksmingumą ir efektyvumą.

(2) Bendrų keitimosi informacija struktūrų ir efektyvių valdymo priemonių nebuvimas

Antrasis šio pasiūlymo dėl direktyvos tikslas – suderinti bendrus minimalius standartus ir taip užtikrinti efektyvų ir veiksmingą bendrų informacinių punktų veikimą. Šie bendri minimalūs reikalavimai apima sudėtį, struktūras, atsakomybės sritis, darbuotojus ir techninius pajėgumus.

Už viešosios tvarkos palaikymą ir vidaus saugumo užtikrinimą atsakingos valstybės narės[19]. Jos iš esmės gali laisvai, savo nuožiūra organizuoti savo teisėsaugos institucijų ir tarnybų veiklą. Kalbant apie teisėsaugos institucijų bendradarbiavimo struktūras, visos valstybės narės yra įsteigusios arba steigia bendrą informacinį punktą[20], kompetentingą perduoti kuo daugiau informacijos, kuria keičiamasi. Remdamosi nacionaline teise arba vidaus taisyklėmis, teisėsaugos institucijos taip pat gali tiesiogiai keistis informacija tarpusavyje. Siekiant, kad būtų lengviau taikyti suderintą požiūrį į nacionalinių bendrų informacinių punktų veiklos organizavimą, parengti įvairūs vadovai ir nacionalinės faktų suvestinės, tačiau minėtų punktų struktūros, funkcijos, priemonės ir pajėgumai įvairiose valstybėse narėse vis dar labai skiriasi.

Taigi, **valstybės narės ne visada turi struktūras, reikalingas veiksmingai ir efektyviai keistis informacija su kitomis valstybėmis narėmis**. Nacionaliniai bendri informaciniai punktai ne visada atlieka savo koordinavimo vaidmenį ir jiems gali trūkti išteklių vis didesniam prašymų skaičiui tvarkyti.

Beje, jie ne visada yra aprūpinti reikiamomis informacijos valdymo priemonėmis (pavyzdžiui, bylų valdymo sistema su bendros duomenų suvestinės ir automatinio duomenų įkėlimo bei sutikrinimo funkcijomis). Be to, **bendri informaciniai punktai ne visada turi tiesioginę ir naudotojui patogią prieigą prie visų aktualių ES ir tarptautinių duomenų bazių** ir platformų. Taip pat kai kurie bendri informaciniai punktai turi ribotą prieigą prie **atitinkamų nacionalinių duomenų bazių**, o taip bendras keitimosi informacija procesas dar labiau apsunkinamas. Be to, bendriems informaciniams punktams gali trūkti išteklių, kad jie galėtų laiku ir veiksmingai tvarkyti vis didesnį gaunamų prašymų skaičių. Iš tikrųjų, stiprėjant šiai tendencijai ne visada buvo kartu proporcingai didinami žmogiškieji ir IT ištekliai.

Moderni informacijos valdymo struktūra, jau naudojama kai kuriuose pažangiais laikomuose bendruose informaciniuose punktuose, gali sumažinti įtampą dėl ribotų

1990 m. Konvencijos dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo skyrius dėl policijos bendradarbiavimo ir su minėtais dokumentais susiję dvišaliai ir (arba) daugiašaliai susitarimai.

18 Pavyzdžiui: 2020 m. gruodžio 2 d. Tarybos dok. 5825/20 *Keitimosi teisėsaugos informacija vadovas.*

19 SESV 72 straipsnis.

20 Bendras informacinis punktas yra nacionalinis informacijos centras, kuriame centralizuotai priimama, tvarkoma ir į kitas šalis siunčiama informacija. Jame į tą pačią valdymo struktūrą sujungiami visi pagrindiniai tarptautiniai ir ES teisėsaugos institucijų ryšių kanalai (INTERPOLO, Europolo ir SIRENE).

žmogiškųjų išteklių, nes į ją integruojama atitinkamose kompetentingų institucijų duomenų bazėse laikoma informacija ir taip kontroliuojamas bei sekamas dar ir atsakymo į informacijos prašymus terminas[21]. Ne visada iki galo išnaudojamos bendrų informacinių punktų turimų duomenų bazių teikiamos galimybės, nes **paieškos priemonės yra primityvios,** neleidžiančios taikyti transliteracijos[22] metodų ir apytikslių atitikčių[23] paieškos funkcijų. Informacinėse sistemose nesant transliteracijos ir apytikslių atitikčių paieškos galimybių pareigūnai negali gauti išsamių rezultatų (atitikčių) įvesdami vieną užklausą. Todėl pareigūnai dėl kiekvieno tiriamo asmens duomenų elemento turi atlikti naują paiešką, didėja darbo krūvis ir atitinkamai lėtėja paieškos procesas (pavyzdžiui, vardas ir pavardė keičiami vietomis, tam pačiam asmeniui dėl skirtingų kalbų, abėcėlių ir diakritinių ženklų naudojama skirtinga rašyba).

Šiuo metu, kai reikalingas teismo leidimas, terminų beveik niekada nesilaikoma. **Funkcinis teisminės institucijos prieinamumas**, jau užtikrintas veiksmingesniuose ir efektyvesniuose bendruose informaciniuose punktuose, padės sumažinti nepagrįstą vėlavimą. Iš tikrųjų, bylas, kuriose reikalingas teismo leidimas, galima spręsti greičiau negu šiuo metu, o tai reiškia, kad terminų galima lengviau laikytis ir šiais atvejais.

(3) Bendros esamų keitimosi informacija Europos Sąjungoje ryšių kanalų naudojimo praktikos nebuvimas

Trečiasis šio pasiūlymo dėl direktyvos **tikslas – sumažinti valstybių narių teisėsaugos institucijų tarpusavio keitimuisi informacija naudojamų ryšių kanalų skaičių, kartu sustiprinant Europolo, kaip ES informacijos apie nusikaltimus centro, kuriame laikoma informacija apie jo įgaliojimams priklausančias nusikalstamas veikas, vaidmenį.**

Nekalbant apie tam tikrus su konkrečiomis sistemomis susijusius ES teisėje reglamentuojamus atvejus (t. y., kai su SIS perspėjimais susijusios papildomos informacijos prašymai turi būti teikiami per SIRENE biurus[24], o informacija su Europolu paprastai turi būti keičiamasi per nacionalinius Europolo padalinius[25]), valstybės narės nėra susitarusios dėl bendro savo teisėsaugos institucijų keitimosi informacija ES aspektą turinčiose bylose kanalo, todėl dubliuojami prašymai, nepagrįstai vėluojama ir kartais prarandama informacija.

Atitinkamai valstybės narės skirtingos informacijos prašo, ją siunčia ir priima per skirtingus kanalus, dažnai be aiškaus, iš anksto apibrėžto loginio pagrindo[26], o tai trukdo veiksmingai ir efektyviai keistis informacija. Dėl to nacionalinės institucijos negali naudotis ir Europolo pagalba, nors valstybės narės ragina šią agentūrą būti ES informacijos apie nusikaltimus centru, gebančiu teikti kokybiškus, informacija pagrįstus produktus.

---

21 Žr. prie šio pasiūlymo pridėtą poveikio vertinimą.

22 Transliteracija – vienos kalbos žodžių / asmenvardžių išraiška naudojant kitos kalbos abėcėlę arba rašybos sistemą (daugiakalbis vardų ir pavardžių atpažinimas). Pvz., raidė „o“ gali būti „ò“, „ó“, „ô,“ „õ“, „ö“, „ø“, priklausomai nuo naudojamos kalbos / abėcėlės.

23 Apytikslių atitikčių duomenų bazė – duomenų bazė, kurioje, naudojant apytiksles atitiktis, gali būti tvarkoma neapibrėžta arba neišsami informacija, t. y. galimybė rasti atitiktis net ir tada, kai asmens vardas ir pavardė įrašomi netinkamai.

24 Su SIS perspėjimais susijusia papildoma informacija turi būti keičiamasi per bendrą nacionalinių biurų, vadinamųjų SIRENE biurų, tinklą.

25 Europolo nacionalinis padalinys. Informacija su Europolu turi būti keičiamasi per Europolo nacionalinius padalinius, naudojantis SIENA.

26 Tam tikri nacionaliniai bendri informaciniai punktai vadovaujasi vidaus gairėmis, kuriose rekomenduojama arba reikalaujama ryšių kanalą naudoti konkrečiu būdu ir konkrečiu tikslu, taip užtikrinant nuoseklumą ir išvengiant prašymų dubliavimo. Tačiau kiti bendri informaciniai punktai remiasi pareigūnų įpročiais ir pageidavimais, o tokia veiksmų laisvė lemia neefektyvius tarpvalstybinio tyrimo veiksmus.

Bendri informaciniai punktai ne visada užtikrina esamų kanalų stebėseną visą parą kasdien, o tai gali daryti neigiamą poveikį tarpvalstybinėms byloms, kuriose informacija reikia dalytis skubiai. Kartu Europolo „Saugaus keitimosi informacija tinklo programa“ (toliau – SIENA) naudojamasi nepakankamai, nepaisant jos specialiai pritaikytų funkcijų ir patikimos duomenų saugumo infrastruktūros. Net kai valstybės narės naudojasi SIENA, jos **ne visada įtraukia Europolą (nusiųsdamos jam kopiją),** nors informacija, kuria keičiamasi, priklauso jo įgaliojimams. Tokiu būdu ES lygmeniu gali susidaryti nemažos informacijos spragos.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Šis pasiūlymas atitinka galiojančias ir būsimas politikos nuostatas teisėsaugos institucijų bendradarbiavimo srityje. Teisėsaugos institucijų bendradarbiavimas yra pasidalijamosios ES ir valstybių narių kompetencijos sritis. Per pastaruosius keletą metų padaryta pažanga gerinant valstybių narių tarpusavio bendradarbiavimą keičiantis informacija, taip iš teroristų ir sunkius nusikaltimus darančių nusikaltėlių atimant galimybę veikti. Po Europoje įvykusių teroristinių išpuolių buvo sustiprinta teisinė kovos su terorizmu ir keitimosi informacija sistema. Po 2015 m. migracijos krizės bendra teisingumo ir vidaus reikalų (TVR) informacinių sistemų ir duomenų bazių struktūra buvo reformuota, didžiausią dėmesį skiriant sąveikumui[27] ir dinaminei saugumo, sienų ir migracijos valdymo konvergencijai. Be to, ES lygmeniu skelbiant (neprivalomas) Tarybos rekomendacijas ir gaires, kuriomis siekiama palengvinti nacionalinių metodų konvergenciją, buvo skatinamas geresnis bendradarbiavimas.

Kadangi abu teisėsaugos institucijų bendradarbiavimo ramsčiai iš esmės susiję su i) keitimuisi informacija (tai yra šio pasiūlymo pagrindinė sritis) ir ii) tarpvalstybiniu operatyviniu bendradarbiavimu, šis pasiūlymas bus dalis nuoseklaus teisės aktų rinkinio, kuris apima pridėtą pasiūlymą dėl Tarybos rekomendacijos dėl tam tikrų tarpvalstybinio operatyvinio policijos bendradarbiavimo aspektų. Šį teisės aktų rinkinį papildo lygiagretus pasiūlymas dėl Reglamento dėl automatinio keitimosi duomenimis policijos bendradarbiavimo srityje („Priumas“ II). Pasiūlymu dėl „Priumo“ II bus siekiama stiprinti techninę „Priumo“ keitimosi informacija struktūrą, išplečiant jos duomenų kategorijų sritis ir integruojant bei paspartinant gavus atitiktį atliekamą keitimąsi duomenimis. Patobulintu pasiūlymu dėl „Priumo“ II bendroje sistemoje būtų numatytos konkrečios **automatinio** keitimosi konkrečių – itin svarbių – kategorijų duomenimis (pavyzdžiui, pirštų atspaudais, DNR, veido atvaizdais) taisyklės bei galimybės ir šioje direktyvoje numatyto keitimosi bendro pobūdžio informacija bendrosios taisyklės.

Šiuo pasiūlymu – svarbia ES vidaus saugumo stiprinimo priemone – taip pat bus prisidedama prie visapusiškai veikiančios atsparios Šengeno erdvės, kaip išdėstyta Šengeno strategijoje. Be to, šis pasiūlymas yra visapusiškai suderintas su 2020 m. pasiūlymu dėl Europolo įgaliojimų persvarstymo[28] siekiant stiprinti agentūros įgaliojimus tvarkyti didelius ir sudėtingus duomenų rinkinius, taip pat su Europos elektroninių įrodymų baudžiamosiose bylose pateikimo ir saugojimo orderiais[29]. Pasiūlymas papildo teisinę keitimosi informacija

---

[27] 2019 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/817 dėl ES informacinių sistemų sienų ir vizų srityje sąveikumo sistemos sukūrimo, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 767/2008, (ES) 2016/399, (ES) 2017/2226, (ES) 2018/1240, (ES) 2018/1726 ir (ES) 2018/1861 bei Tarybos sprendimai 2004/512/EB ir 2008/633/TVR, [2019] OL L 135/27; 2019 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/818 dėl ES informacinių sistemų policijos ir teisminio bendradarbiavimo, prieglobsčio ir migracijos srityje sąveikumo sistemos sukūrimo, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) 2018/1726, (ES) 2018/1862 ir (ES) 2019/816 [2019] OL L 135/85.

[28] COM(2020) 796 *final*.

[29] COM(2018) 225 *final* – 2018/0108 (COD).

apie SIS perspėjimus per SIRENE biurus sistemą[30]. Šis pasiūlymas nedaro poveikio visiems minėtiems kitiems Sąjungos teisės aktams, taip pat kitiems teisės aktams, pvz., 2019 m. birželio 20 d. Direktyvai (ES) 2019/1153, kuria nustatomos taisyklės dėl paprastesnio finansinės ir kitos informacijos naudojimo tam tikrų nusikalstamų veikų prevencijos, nustatymo, tyrimo ir baudžiamojo persekiojimo už jas tikslais ir kuria panaikinamas Tarybos sprendimas 2000/642/TVR, kad kompetentingos institucijos sunkių nusikalstamų veikų prevencijos, nustatymo, tyrimo ir baudžiamojo persekiojimo už jas tikslais galėtų lengviau gauti finansinę bei banko sąskaitų informaciją ir ja naudotis[31].

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Šiuo pasiūlymu siekiama konstruktyviai prisidėti prie visapusiškai veikiančios atsparios Šengeno erdvės, sudarant sąlygas didesniam skaičiui žmonių laisvai judėti ir nekliudomam prekių ir paslaugų srautui, o tai savo ruožtu prisideda prie efektyvaus bendrosios rinkos veikimo ir atitinkamai prie Sąjungos ekonomikos augimo. Todėl šis pasiūlymas yra visapusiškai suderinamas su kitomis Sąjungos politikos sritimis užimtumo, transporto ir galiausiai ne tik ES vidaus pasienio regionų, bet ir visos ES ekonomikos augimo aspektais.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

- **Teisinis pagrindas**

ES teisėsaugos institucijų bendradarbiavimo ES viduje veiksmų teisinis pagrindas yra Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) V antraštinės dalies 5 skyrius. Laikantis SESV 87 straipsnio: „*Sąjunga nustato policijos bendradarbiavimą užkardant, išaiškinant ir tiriant nusikalstamas veikas, kuriame dalyvauja visos valstybių narių kompetentingos valdžios institucijos, įskaitant policijos, muitinės ir kitas specializuotas teisėsaugos tarnybas*“. Konkrečiau SESV 87 straipsnio 2 dalies a punkte aptariamos priemonės dėl atitinkamos informacijos rinkimo, kaupimo, apdorojimo, analizavimo ir keitimosi ja užkardant, išaiškinant ir tiriant nusikalstamas veikas. Aptariamas teisinis pasiūlymas turi būti priimamas pagal įprastą teisėkūros procedūrą.

- **Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)**

Siekiant tinkamai išspręsti šio aiškinamojo memorandumo pirmame skirsnyje nustatytas problemas, reikalingi ES veiksmai. Valstybės narės, veikdamos pavieniui, negali deramai pasiekti tikslo pagerinti informacijos srautus tarp atitinkamų teisėsaugos institucijų ir Europolo. Dėl tarpvalstybinio nusikalstamumo ir terorizmo pobūdžio valstybės narės privalo remtis viena kitos pagalba. Taigi, bendras keitimosi informacija taisykles geriau nustatyti Sąjungos lygmeniu. Nors galioja įvairios nacionalinės ir regioninės priemonės, valstybės narės pavieniui negalėtų užtikrinti, kad būtų visapusiškai įgyvendinti informacijos prieinamumo ir lygiavertės galimybės ją gauti principai. Jeigu valstybės narės veiktų pavieniui, remdamosi nacionalinėmis sistemomis, jos neįveiktų dabartinių bendrų

[30] OL L 312, 2018 12 7, p. 1–13. Reglamentas (ES) 2018/1860 dėl Šengeno informacinės sistemos naudojimo neteisėtai esančių trečiųjų šalių piliečių grąžinimui; Reglamentas (ES) 2018/1861 dėl Šengeno informacinės sistemos (SIS) sukūrimo, eksploatavimo ir naudojimo patikrinimams kertant sieną, kuriuo iš dalies keičiama Konvencija dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo ir iš dalies keičiamas bei panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1987/2006; Reglamentas 2018/1862 dėl Šengeno informacinės sistemos (SIS) sukūrimo, eksploatavimo ir naudojimo policijos bendradarbiavimui ir teisminiam bendradarbiavimui baudžiamosiose bylose, kuriuo iš dalies keičiamas ir panaikinamas Tarybos sprendimas 2007/533/TVR ir panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1986/2006 ir Komisijos sprendimas 2010/261/ES su pakeitimais.

[31] OL L 186, 2019 7 11, p. 122–137.

informacinių punktų skirtumų, trukdančių tarpvalstybiniu mastu efektyviai ir veiksmingai keistis atitinkama informacija. Jos neužtikrintų tinkamo ir vienodo naudojimosi atitinkamomis duomenų bazėmis ir ryšių kanalais žinių ir pajėgumų lygio.

Palyginti su atskiromis valstybėmis narėmis, ES yra geriau pasirengusi užtikrinti nacionalinio lygmens veiksmų suderinamumą, išspręsti nacionalinių metodų skirtumų problemą, užkirsti kelią dubliavimuisi, sutaptims ir neaiškumams ir galiausiai palengvinti efektyvius atsakomuosius kovos su tarpvalstybiniu nusikalstamumu ir terorizmu veiksmus. Tikimasi, kad ES veiksmais reaguojant į nustatytas problemas bus sukurta pridėtinės vertės visai ES ir atitinkamai jos piliečiams, nes Šengeno erdvė taps atsparesnė bei tvirtesnė ir šis poveikis pasklis į Šengeno asocijuotąsias šalis[32]. Bendromis ES lygmens taisyklėmis, standartais ir reikalavimais, palengvinančiais teisėsaugos institucijų keitimąsi informacija apie tarpvalstybinius nusikaltimus, bus sukurta nemaža masto ekonomija, kartu užtikrinant aukšto lygio duomenų saugumo ir duomenų apsaugos standartus.

Teisėsaugos institucijų bendradarbiavimas ES lygmeniu nepakeičia nacionalinės politikos priemonių vidaus saugumo klausimais. Jis nepakeičia nacionalinių teisėsaugos institucijų darbo. Vietoj to ES lygmens veiksmais remiamos ir sustiprinamos nacionalinės saugumo politikos priemonės ir nacionalinių teisėsaugos institucijų darbas kovojant su tarpvalstybiniu nusikalstamumu ir terorizmu.

- **Proporcingumo principas**

Šiuo pasiūlymu siekiama konsoliduoti ES teisinę sistemą viename teisiniame dokumente dėl keitimosi informacija, Švedijos pamatinį sprendimą suderinant su Lisabonos sutarties nuostatomis. Jame taip pat išdėstytos nuostatos, kylančios iš tam tikrų per pastaruosius 15 metų priimtų neprivalomų Tarybos gairių. Atsižvelgiant į vienos iš teisėkūros institucijų raginimą ir konsultacijų etapu valstybių narių išreikštą pageidavimą, šiuo pasiūlymu dėl direktyvos sprendžiamos nustatytos problemos, tačiau neviršijama to, kas yra visiškai būtina tikslui pasiekti – veiksmingiems ir efektyviems informacijos srautams tarp valstybių narių užtikrinti.

- **Priemonės pasirinkimas**

Remiantis ankstesnėmis atitinkamomis Tarybos išvadomis[33], šiuo Komisijos pasiūlymu dėl direktyvos siekiama įtvirtinti veiksmingus ir efektyvius informacijos srautus tarp valstybių narių teisėsaugos institucijų, iš esmės suderinant valstybių narių teisės aktus, susijusius su keitimuisi informacija ir ryšių palaikymu. Pasiūlymo nuostatomis užtikrinama, kad būtų laikomasi kompetencijos suteikimo principo ir valstybių narių teisės sistemų ir tradicijų skirtumų, kaip pripažįstama Sutartyse. Atsižvelgiant į tai, kas paminėta, teisės aktą siūloma priimti direktyvos forma.

3. *EX POST* VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Per konsultacijas, kuriose dalyvavo įvairių teminių sričių **atitinkamos suinteresuotosios šalys**, nacionalinės policijos, muitinės, teisminių ir duomenų apsaugos institucijų, pilietinės visuomenės organizacijų, akademinės bendruomenės atstovai ir visuomenės nariai, buvo

[32] Islandija, Lichtenšteinas, Norvegija ir Šveicarija.

[33] Tarybos išvados dėl vidaus saugumo ir Europos policijos partnerystės, 13083/1/20.

aptariami jų lūkesčiai ir susirūpinimą keliantys klausimai, susiję su teisėsaugos institucijų bendradarbiavimo Europos Sąjungoje stiprinimu[34].

Komisija naudojo įvairias **dalyvavimo priemones**, pvz., tikslinius klausimynus, pokalbius su specialistais, tikslines grupes, atvejų tyrimus, taip pat organizavo teminius praktinius seminarus su valstybių narių ir Šengeno asocijuotųjų šalių atstovais. Prie šio pasiūlymo pridėtame poveikio vertinime pristatytos temos ir politikos galimybės taip pat buvo aptartos atitinkamose Tarybos darbo grupėse (pavyzdžiui, Teisėsaugos darbo grupėje (policija), Teisėsaugos darbo grupėje (muitinės), Operatyvinio bendradarbiavimo vidaus saugumo srityje nuolatiniame komitete).

Be to, vadovaudamasi savo Geresnio reglamentavimo gairėmis[35], Komisija pradėjo **viešas konsultacijas**. Į **konsultacijų rezultatus** (20 atsakymų) buvo tinkamai atsižvelgta rengiant šį pasiūlymą[36].

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Rangovas, rengdamas *„Tyrimą ES politikos iniciatyvų, kuriomis sudaromos palankesnės sąlygos tarpvalstybiniam bendradarbiavimui teisėsaugos srityje, poveikio vertinimui paremti“,* vykdė daug įvairaus pobūdžio konsultacijų – organizavo pokalbius taikymo sričiai apibrėžti, klausimynus ir internetines apklausas, pusiau struktūrizuotus interviu, atvejų tyrimus ir tikslines grupes.

- **Poveikio vertinimas**

Remiantis geresnio reglamentavimo gairėmis, siekiant parengti šį pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, buvo atliktas poveikio vertinimas. Remdamasi poveikio vertinimo išvadomis, Komisija nustatė tris pagrindines problemas, atitinkančias tris pagrindinius konkrečius šio pasiūlymo tikslus (kaip paminėta pirmiau). Atitinkamai kiekvienam iš konkrečių tikslų pasiekti buvo apsvarstytos trys politikos galimybės, apimančios skirtingo laipsnio intervencijos priemones[37].

1 konkretus tikslas. *Sudaryti geresnes vienodas sąlygas teisėsaugos institucijoms gauti kitoje valstybėje narėje esančią informaciją, kartu laikantis pagrindinių teisių, įskaitant duomenų apsaugą, reikalavimų.*

Tuo tikslu:

(1) užtikrinti šiuo metu 2006 m. Švedijos pamatiniame sprendime ir 2016 m. Duomenų apsaugos teisėsaugos srityje direktyvoje įtvirtintų nuostatų suderinimą;

(2) parengti naujas papildomas neprivalomas priemones, pvz., mokymus ir Komisijos gaires konkrečiais atitinkamais teisėsaugos institucijų keitimosi informacija aspektais;

(3) aiškiau išdėstyti Švedijos pamatinio sprendimo nuostatas. Tai daroma aiškiau išdėstant Švedijos pamatinio sprendimo taikymo sritį ir supaprastinant jo taikymą. Siekiant toliau tobulinti įgyvendinimą, atitinkamais aspektais taip pat gali būti parengiamos Komisijos gairės dėl kiekvienoje valstybėje narėje turimų nacionalinių duomenų rinkinių, kuriais būtų galima keistis;

---

34 Išsamus konsultacijų su suinteresuotosiomis šalimis pristatymas išdėstytas prie šio pasiūlymo pridėtame poveikio vertinime.

35 SWD (2017) 350, 2017 7 7.

36 ES policijos bendradarbiavimo kodeksas. Kova su tarpvalstybiniu sunkių formų ir organizuotu nusikalstamumu (europa.eu).

37 Žr. prie šio pasiūlymo pridėtą poveikio vertinimą.

(4) palengvinti galimybes laikytis nurodytų terminų, iki kurių informacija turi būti pateikiama kitai valstybei narei, įskaitant ir tuos atvejus, kai reikalingas teismo leidimas.

2 konkretus tikslas. *Užtikrinti, kad visos valstybės narės turėtų veiksmingą veikiantį bendrą informacinį punktą, be kita ko, tais atvejais, kai, norint kitos valstybės narės prašymu suteikti informaciją, reikalingas teismo leidimas.*

Tuo tikslu:

(1) atitinkamais atvejais parengti naujas aktualias papildomas neprivalomas priemones, pvz., mokymus, finansinę paramą ir Komisijos gaires;

(2) nustatyti bendrus minimalius reikalavimus dėl bendrų informacinių punktų sandaros (įskaitant tuos atvejus, kai reikalingas teismo leidimas), jų funkcijų, darbuotojų, pajėgumų.

3 konkretus tikslas. *Sumažinti valstybių narių teisėsaugos institucijų tarpusavio keitimuisi informacija naudojamų ryšių kanalų skaičių, kartu sustiprinant Europolo, kaip ES informacijos apie nusikaltimus centro, kuriame laikoma informacija apie jo įgaliojimams priklausančias nusikalstamas veikas, vaidmenį.*

Tuo tikslu:

(1) atitinkamais atvejais parengti naujas papildomas neprivalomas priemones, pvz., mokymus, finansinę paramą ir Komisijos gaires keitimosi informacija klausimais;

(2) reikalauti, kad valstybės narės pagal siūlomą direktyvą visais dvišalio ir daugiašalio keitimosi informacija atvejais naudotųsi SIENA, kai praeis reikiamas pereinamasis laikotarpis, per kurį bus užtikrintas visapusiškas pasirengimas naudotis SIENA.

Šiomis priemonėmis bus **racionalizuotas, aiškiau apibrėžtas, išplėtotas ir modernizuotas tarpvalstybinis teisėsaugos institucijų bendradarbiavimas, kartu geriau apsaugant pagrindines teises**, visų pirma susijusias su asmens duomenų apsauga (kaip paaiškinta toliau). Jomis taip pat bus sustiprinta Europolo pagalba valstybėms narėms kovojant su besiformuojančiomis grėsmėmis. Tinkamiausia politikos galimybe bus užtikrinta gera su bendrų informacinių punktų veiksmingu ir efektyviu veikimu susijusių nacionalinių metodų konvergencija – bus taikomi bendri minimalūs standartai.

Tikimasi, kad didžiausią tinkamiausios politikos galimybės poveikį lems vieno langelio principu veikiančio teisėsaugos institucijų bendradarbiavimui skirto bendro informacinio punkto sukūrimas. Europolo programą SIENA išplėtojus kaip standartinį ryšių palaikymo kanalą, bus lengviau racionalizuoti teisėsaugos institucijų keitimąsi informacija, kartu užtikrinant Europolo turimos informacijos konvergenciją ir tokios informacijos (bei asmens duomenų) saugumą. Tinkamiausia politikos galimybė taip pat apima papildomas priemones, pvz., aktualius mokymus ir finansinę paramą – svarbiausius veiksnius, kuriais sudaromos sąlygos pasiekti pirmiau išdėstytus konkrečius tikslus. Tinkamiausia galimybė atspindi geriausią suminį poveikį, susijusį su aktualumu, pridėtine verte, veiksmingumu, efektyvumu, suderinamumu ir proporcingumu. Ja atsižvelgiama į ankstesnę įgytą patirtį ir kartu jos užmojis yra pakankamai platus. Tinkamiausia galimybe deramai atsižvelgiama į valstybių narių išreikštą įvairų požiūrį ir kartu reaguojama į teisėtus ES piliečių ir verslo subjektų lūkesčius. Taip tinkamiausia galimybe prisidedama prie veiksmingo ir efektyvaus Šengeno erdvės veikimo.

- **Pagrindinės teisės**

Prie šio pasiūlymo pridėtame poveikio vertinime buvo nagrinėjamas kiekvienos politikos galimybės, įskaitant šiuo pasiūlymu dėl direktyvos numatytas priemones, galimas poveikis pagrindinėms piliečių teisėms. Jau savaime bet kuri iš politikos galimybių, kuriomis sprendžiamas teisėsaugos institucijų dalijimosi informacija klausimas, turi poveikį teisei į asmens duomenų apsaugą, kaip numatyta ES pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 8 straipsnyje ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 16 straipsnyje.

Politikos galimybės taip pat gali turėti poveikį kitoms pagrindinėms teisėms, pvz., saugomoms Chartijos 2 straipsnyje (teisė į gyvybę), 3 straipsnyje (teisė į asmens neliečiamybę), 6 straipsnyje (teisė į laisvę ir saugumą), 17 straipsnyje (teisė į nuosavybę) ir 45 straipsnyje (judėjimo ir apsigyvenimo laisvė). Poveikio vertinime buvo nuspręsta, kad pasirinktos politikos galimybės yra proporcingos, nes jomis neviršijama to, kas visiškai būtina tikslui pasiekti – vidaus saugumui Šengeno erdvėje užtikrinti, kartu apsaugant laisvą asmenų judėjimą[38].

Be to, tikimasi, kad teigiamą poveikį piliečių pagrindinių teisių apsaugai turės atitinkamų keitimosi informacija teisėsaugos tikslais taisyklių suderinimas su vėliau priimtomis ir taikytinomis asmens duomenų tvarkymo teisėsaugos tikslais teisės normomis (pagal 2016 m. Duomenų apsaugos teisėsaugos srityje direktyvą; toliau – Teisėsaugos direktyva[39]). Naudojantis SIENA kaip ryšio kanalu taip pat bus sustiprintas asmens duomenų tvarkymo sistemų saugumas ir bendra jų apsauga nuo galimų piktnaudžiavimo atvejų. Kadangi Teisėsaugos direktyvoje numatytas ir užtikrinamas reikiamas asmens duomenų apsaugos Sąjungoje lygis, papildomų, joje nenumatytų, nuostatų priimti nereikia. Vietoj to suderinant nuostatas bus užtikrinamas visapusiškas nuoseklumas su ES asmens duomenų apsaugos teisės normomis, įskaitant įtvirtintas Teisėsaugos direktyvoje. Taip įgyvendinamas Komisijos įsipareigojimas, išdėstytas 2020 m. komunikate – *paskutinį 2021 m. ketvirtį pateikti teisės akto, kuriuo bent jau bus iš dalies pakeistas Tarybos pamatinis sprendimas 2006/960/TVR, užtikrinant reikiamą duomenų apsaugos suderinimą, pasiūlymą.*[40].

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Nors galimos išlaidos labai priklauso nuo kiekvienos nacionalinės IT sistemos ir teisinių parametrų specifikos, Europolas pateikė ir prie šio pasiūlymo pridėtame poveikio vertinime išdėstė šių išlaidų sąmatą. Remiantis sąmata, reikiami tiek bendrų informacinių punktų, tiek policijos ir muitinių bendradarbiavimo centrų IT naujovinimas[41] daugiausia sieks **vienkartinę bendrą 11,5 mln. EUR sumą.** Manoma, kad ši suma turi būti paskirstoma taip:

– 1,5 mln. EUR – 10 valstybių narių bylų valdymo sistemoms sukurti (dar neįrengta);

– 1 mln. EUR – programai SIENA į 20 valstybių narių bylų valdymo sistemas integruoti (dar neįrengta);

– 2,25 mln. EUR – policijos ir muitinių bendradarbiavimo centrų sujungimui su SIENA daugiausia 45 policijos ir muitinių bendradarbiavimo centruose įrengti (14 iš 59 jau yra sujungti);

---

38 Žr. prie šio pasiūlymo pridėtą poveikio vertinimą.

39 Direktyva (ES) 2016/680, OL L 119, 2016 5 4.

40 COM(2020) 262, *Tolesnis buvusio trečiojo ramsčio acquis derinimas su duomenų apsaugos taisyklėmis.*

41 Policijos ir muitinių bendradarbiavimo centrai yra regioniniai informacijos centrai, įsteigti dviejų ar daugiau valstybių narių pasienio regionuose. Juos sudaro šių valstybių narių teisėsaugos institucijų darbuotojai. Iki šiol visoje Europoje įsteigti 59 policijos ir muitinių bendradarbiavimo centrai.

– 6,75 mln. EUR – bylų valdymo sistemoms daugiausia 45 policijos ir muitinių bendradarbiavimo centruose įrengti (45 x 150 000 EUR).

Šios išlaidos (vienkartinė investicija) laikomos priimtinomis ir **proporcingomis** nustatytai problemai spręsti ir neviršija to, kas reikalinga konkretiems šiame pasiūlyme dėl direktyvos išdėstytiems tikslams pasiekti. Pažymėtina, kad valstybės narės bet kuriuo atveju siekia modernizuoti savo IT sistemas (taip pat ir didindamos ES informacinių sistemų sąveikumą). Tai yra gera galimybė ekonomiškai įgyvendinti šio pasiūlymo nuostatomis numatytus pokyčius. Šios sąmatos neapima mokymo poreikių, nes, ypač IT naujovinimo atveju, mokymo išlaidos labai priklauso nuo kiekvienos nacionalinės IT sistemos ir teisinių parametrų specifikos.

Bet kuriuo atveju nacionalinio lygmens išlaidos turėtų būti padengiamos pagal valstybių narių programas iš Vidaus saugumo fondo[42]. Vienas iš konkrečių Vidaus saugumo fondo tikslų – *gerinti ir lengvinti keitimąsi informacija* bei *gerinti ir intensyvinti tarpvalstybinį bendradarbiavimą*[43]. Taigi, valstybės narės raginamos rengiant nacionalines programas įtraukti veiksmus, aktualius įgyvendinant numatytą direktyvą, ir pateikti konkrečią nuorodą į bendrus informacinius punktus bei policijos ir muitinių bendradarbiavimo centrus bei sujungimą su SIENA. Kadangi kai kurių valstybių narių bendradarbiavimo lygis yra pažangesnis negu kitų, siūlomos direktyvos įgyvendinimo išlaidos įvairios valstybėse narėse bus skirtingos.

Be išlaidų, kurios pagal valstybių narių programas gali būti padengiamos iš Vidaus saugumo fondo, daugiau jokių išlaidų ES lygmeniu dengiama nebus.

5. KITI ELEMENTAI

• Įgyvendinimo planai ir stebėsena, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka

Siūlomų priemonių poveikio vertinimas priklauso nuo informacijos, kuri bus gauta iš valstybių narių. Dėl minėtos priežasties šiame pasiūlyme įtvirtintos **nuostatos dėl duomenų rodiklių rinkimo**. Atsakomybė už atitinkamų stebėsenos duomenų rinkimą turėtų priklausyti nacionalinių institucijų, idealiu atveju – bendrų informacinių punktų – kompetencijai. Vėliau šių veiklos rodiklių stebėsena bus naudojama informacijai apie siūlomų priemonių taikymą rinkti.

Šiuo atžvilgiu aptariamu pasiūlymu reikalaujama, kad Komisija pateiktų ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai, kurioje įvertintų, kokiu mastu valstybės narės ėmėsi reikiamų priemonių, kad būtų laikomasi šios siūlomos direktyvos. Atitinkamame straipsnyje taip pat reikalaujama, kad Komisija praėjus penkeriems metams nuo direktyvos įsigaliojimo pateiktų ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai, įvertindama direktyvos pridėtinę vertę, ir prireikus galbūt nuspręstų direktyvą persvarstyti.

Nekalbant apie šį teisės akto pasiūlymą, Komisija, remdamasi savo administracine autonomija, iš kiekvienos valstybės narės ekspertų sudarys **neoficialią ekspertų grupę**, kuri patartų ir padėtų Komisijai stebėti ir taikyti direktyvą, be kita ko, rengiant Komisijos rekomendacinius dokumentus. Ši ekspertų grupė galėtų būti sudaryta esamo neoficialaus bendrų informacinių punktų vadovų tinklo pagrindu. Galiausiai, remiantis dabartiniu Tarybos reglamentu[44], o vėliau ir galimu jo pakeitimu[45], bus toliau įgyvendinamas ne mažiau svarbus

[42] Reglamentas (ES) 2021/1149.
[43] Žr. Reglamento (ES) 2021/1149 3 straipsnio 2 dalies a ir b punktus.
[44] OL L 295, 2013 11 6, p. 27–37.

vertinimo ir stebėsenos mechanizmas Šengeno *acquis* taikymui policijos bendradarbiavimo srityje tikrinti. Šiose vertinimo ataskaitose iki šiol buvo aptariamas Švedijos pamatinio sprendimo įgyvendinimas. Būsimi vertinimai apims numatytos naujos direktyvos taikymą.

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

Šis pasiūlymas dėl teisėkūros procedūra priimamos direktyvos suskirstytas į šešis skyrius:

(1) Bendrosios nuostatos dėl valstybių narių teisėsaugos institucijų keitimosi informacija nusikalstamų veiklų prevencijos, nustatymo ir tyrimo tikslais (1–3 straipsniai)

Pirmasis nuostatų blokas grindžiamas nuo 2006 m. galiojančio Švedijos pamatinio sprendimo struktūra ir turiniu. Be to, taikymo sritis ir turinys suderinami su nuostatomis dėl policijos bendradarbiavimo (V antraštinės dalies 4 skyrius), įtvirtintomis nuo 2009 m. galiojančioje Lisabonos sutartyje.

1 straipsnyje apibrėžiama horizontaliųjų keitimosi informacija nusikalstamų veikų prevencijos, nustatymo ar tyrimo tikslais taisyklių taikymo sritis. Šios direktyvos nuostatos taikomos, jeigu kitais, specialiaisiais ES teisės aktais nereglamentuojama kitaip.

2 straipsnyje apibrėžtos tam tikros svarbiausios sąvokos, pvz., valdžios institucijos, kurioms taikomos horizontaliosios keitimosi informacija taisyklės, atitinkamos nusikalstamos veikos ir teisėsaugos institucijoms prieinamos informacijos rūšis.

3 straipsnyje plačiai išdėstomi trys principai, kurių turi laikytis valstybės narės, keisdamosi informacija pagal direktyvą: lygiavertės galimybės gauti informaciją principas, kuriuo nustatoma, kad informacija valstybės narės viduje ir tarp valstybių narių turi būti keičiamasi iš esmės vienodomis sąlygomis; prieinamumo principas, pagal kurį, jeigu valstybė narė turi informacijos apie nusikalstamą veiką, galimybė gauti tokią informaciją turi būti suteikiama ir kitoms valstybėms narėms, ir konfidencialumo principas, kuriuo garantuojama, kad valstybės narės, tvarkydamos tokią informaciją, laikysis viena kitos konfidencialumo reikalavimų – užtikrins panašaus lygio apsaugą.

(2) Keitimasis informacija per bendrą informacinį punktą (4–6 straipsniai)

4 straipsnyje išdėstomi tam tikri reikalavimai dėl bendram informaciniam punktui siunčiamų informacijos prašymų. Tai ypač susiję su prašymo pagrindimo ir skubumo apibrėžimo kriterijais. Prašymą turi teikti kitų valstybių narių bendras informacinis punktas arba, valstybei narei nusprendus, kitos teisėsaugos institucijos. Prašyme vartojama kalba turi būti pasirinkta iš kalbų sąrašo, kurį privalo sudaryti kiekviena valstybė narė ir kuris privalo būti paskelbtas ES oficialiajame leidinyje.

5 straipsnyje nustatyta 4 straipsnyje nurodytus informacijos prašymus gaunančio bendro informacinio punkto prievolė prašymus išnagrinėti ir į juos atsakyti per tikslius terminus, nuo kurių galima nukrypti tik tam tikromis siaurai apibrėžtomis aplinkybėmis, t. y. kai reikalingas teismo leidimas. Minėta informacija turi būti teikiama ta pačia kalba, kokia buvo pateiktas prašymas.

6 straipsnyje nustatytas baigtinis priežasčių, kuriomis remdamasis bendras informacinis punktas objektyviai pagrįstais atvejais gali atsisakyti atskleisti prašomą informaciją, sąrašas ir prievolė apie tai nedelsiant pranešti atitinkamos prašančiosios valstybės narės valdžios institucijai. Numatyta bendro informacinio punkto galimybė prašyti paaiškinti prašymų

---

[45] Komisijos pasiūlymas dėl Tarybos reglamento dėl vertinimo ir stebėsenos, kaip taikoma Šengeno *acquis*, mechanizmo sukūrimo ir veikimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 1053/2013, 2021 m. birželio 2 d.

turinį – tokiu atveju taikytini terminai sustabdomi, tačiau tik tuo atveju, jeigu paaiškinimai yra objektyviai reikalingi, kad būtų išvengta atsisakymo prašymą patenkinti. Dėl kitų paaiškinimų, kurie gali būti laikomi reikalingais, toks terminų sustabdymas netaikomas.

(3) Kiti keitimosi informacija atvejai (7–8 straipsniai)

7 straipsnyje nustatyta prievolė valstybėms narėms spontaniškai, t. y. pačios atitinkamos valdžios institucijos iniciatyva, be pateikto informacijos prašymo, dalytis informacija su kita (-omis) valstybe (-ėmis) nare (-ėmis), kai tikėtina, kad ta informacija padės pasiekti vieną iš direktyvoje nurodytų tikslų.

8 straipsnyje užtikrinama, kad atitinkami bendri informaciniai punktai būtų nuolat informuojami apie bet kokį keitimąsi informacija pagal prašymą, pateiktą ne bendram informaciniam punktui, t. y. apie keitimąsi informacija pagal prašymą, kurį tiesiogiai nagrinėja skirtingų valstybių narių teisėsaugos institucijos, arba pagal informacijos prašymus, kuriuos kitos valstybės narės teisėsaugos institucijai teikia bendras informacinis punktas. Tai apima atitinkamą policijos ir muitinių bendradarbiavimo centrų ir kitų lygiaverčių įstaigų keitimąsi informacija, jeigu pagal siūlomą direktyvą jos atitinka teisėsaugos institucijų kriterijus.

(4) Papildomos taisyklės dėl informacijos teikimo pagal II ir III skyrius (9–13 straipsniai)

9 straipsnyje aptariami atvejai, kai pagal reikiamą informaciją turinčios valstybės narės nacionalinę teisę tai informacijai suteikti reikalingas teismo leidimas ir tą informaciją pagal prašymą arba spontaniškai teikia bendras informacinis punktas, arba teisėsaugos institucija. Šia nuostata įgyvendinamas ir papildomai patikslinamas lygiavertės galimybės gauti informaciją principas, tai reiškia, kad, kai dėl prašomos informacijos būtina gauti teismo leidimą, turi būti taikomos iš esmės vienodos sąlygos, neatsižvelgiant į tai, ar informacija turi būti teikiama kitos valstybės narės valdžios institucijai, o ne tos pačios valstybės narės valdžios institucijai. Šiame straipsnyje taip pat nustatoma, kad atitinkama valdžios institucija turi nedelsdama imtis visų reikiamų praktinių ir teisinių savo nacionalinėje teisėje numatytų veiksmų tokiam teismo leidimui kuo greičiau gauti.

10 straipsnyje išdėstyti tam tikri reikalavimai, kuriais siekiama užtikrinti tinkamą asmens duomenų apsaugą ir kurie visų pirma yra suderinimo su Teisėsaugos direktyvos teisės normomis rezultatas.

11 straipsnyje reglamentuojama šioje direktyvoje nurodytais atvejais bendrų informacinių punktų ir teisėsaugos institucijų vartotina kalba, tiek faktiškai teikiant informaciją, tiek palaikant kitus su tuo susijusius ryšius. Tokie kalbos reikalavimai 8 straipsnyje nurodytam tiesioginiam keitimuisi informacija ir kitiems su tuo susijusiems ryšiams netaikomi. Valstybės narės turi nustatyti joms priimtinų kalbų sąrašą, į kurį taip pat turėtų būti įtraukta anglų kalba. Tokius sąrašus Komisija turi paskelbti ES oficialiajame leidinyje.

12 straipsnyje nustatyta bendro informacinio punkto ir visų kitų teisėsaugos institucijų prievolė sistemingai informuoti Europolą (t. y. siųsti jam kopiją), jeigu informacija, kuria keičiamasi, yra susijusi su nusikaltimais, priklausančiais Europolo pagrindiniame akte nurodytiems įgaliojimams. Šia prievole užtikrinama, kad Europolas teisėsaugos tikslais aktualios informacijos klausimais galėtų atlikti savo, kaip ES informacijos centro, vaidmenį.

13 straipsnyje reikalaujama, kad visos atitinkamos valdžios institucijos visais keitimosi informacija atvejais ir su tuo susijusiems ryšiams pagal šią direktyvą palaikyti naudotųsi Europolo administruojama Saugaus keitimosi informacija tinklo programa (SIENA) ir tuo tikslu būtų tiesiogiai prie jos prisijungusios. Šios taisyklės dėl privalomo SIENA naudojimo netaikomos, kai specialiuosiuose Sąjungos teisės aktuose įtvirtinti kitokie reikalavimai dėl

naudotino ryšių kanalo, pavyzdžiui, skirto SIS reglamente[46] reglamentuojamam keitimuisi informacija, nes keitimasis informacija pagal tokius specialiuosius teisės aktus į šios direktyvos taikymo sritį nepatenka.

(5) Minimalūs reikalavimai dėl bendro informacinio punkto, kaip centrinio subjekto, skirto valstybių narių tarpusavio keitimuisi informacija koordinuoti, įsteigimo (14–16 straipsniai)

Penktajame nuostatų bloke išdėstoma ir kaip pagrindas taikoma kiekvienos valstybės narės prievolė įsteigti arba paskirti bendrą informacinį punktą, kaip centrinį subjektą, koordinuojantį jos teisėsaugos institucijų ir kitų valstybių narių teisėsaugos institucijų keitimąsi informacija šios direktyvos taikymo srityje. Minėtame bloke išdėstomi tam tikri minimalūs reikalavimai, kurių turi laikytis bet kuris bendras informacinis punktas.

14 straipsnyje nustatomos bendro informacinio punkto užduotys ir pajėgumai. Siekdamas atlikti savo funkcijas, bendras informacinis punktas privalo turėti galimybę gauti reikiamą informaciją ir privalo būti nuolat informuojamas apie visus tiesioginio savo nacionalinių institucijų ir kitų valstybių narių nacionalinių institucijų keitimosi informacija atvejus. Apie faktinį bendrų informacinių punktų įsteigimą arba paskyrimą per nustatytą laikotarpį turi būti pranešama Komisijai, o ši turi tokius pranešimus paskelbti ES oficialiajame leidinyje.

15 straipsnyje nustatyti minimalūs reikalavimai dėl bendro informacinio punkto sudėties, paliekant kiekvienai valstybei narei tam tikrą laisvę savo nuožiūra nustatyti tikslią jo struktūrą ir sudėtį, kuri yra laikoma tinkamiausia, priklausomai nuo valstybės narės nacionalinių aplinkybių, jeigu yra įvykdyti direktyvos reikalavimai.

16 straipsnyje apibrėžiami minimalūs reikalavimai bendrų informacinių punktų bylų valdymo sistemai.

(6) Baigiamosios nuostatos

Baigiamosiomis nuostatomis užtikrinama, kad siūlomos direktyvos įgyvendinimas būtų tinkamai stebimas. Pirmiausia tai turi daryti valstybės narės, vykdydamos prievolę kasmet rinkti ir pateikti minimalų statistinių duomenų rinkinį (17 straipsnis). Antra, tai turi atlikti Komisija, vykdydama prievolę pateikti Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą, atsižvelgdama, *inter alia*, į valstybių narių pateiktus duomenis, ir, trečia, ji tokiu būdu turi sudaryti sąlygas, kad abi institucijos taip pat galėtų stebėti direktyvos įgyvendinimą (18 straipsnis).

Galiausiai 19, 20, 21, 22 ir 23 straipsniuose aptariami tam tikri būtini teisiniai ir techniniai klausimai, t. y. anksčiau galiojusių teisės normų, kurios pakeičiamos siūlomos direktyvos teisės normomis, išbraukimas arba panaikinimas, teisės nuostatų perkėlimas į nacionalinę teisę, įsigaliojimas ir adresatai. Kalbant apie galiojančias Šengeno konvencijos teisės normas (19 straipsnis), jos 39 straipsnis pakeičiamas tik tiek, kiek jis susijęs su keitimusi informacija siūlomoje direktyvoje nurodytu tikslu. 39 straipsnis ir toliau taikomas tame straipsnyje reglamentuojamam kitų formų policijos bendradarbiavimui. Šengeno konvencijos

[46] OL L 312, 2018 12 7, p. 1–13. Reglamentas (ES) 2018/1860 dėl Šengeno informacinės sistemos naudojimo neteisėtai esančių trečiųjų šalių piliečių grąžinimui; Reglamentas (ES) 2018/1861 dėl Šengeno informacinės sistemos (SIS) sukūrimo, eksploatavimo ir naudojimo patikrinimams kertant sieną, kuriuo iš dalies keičiama Konvencija dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo ir iš dalies keičiamas bei panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1987/2006; Reglamentas 2018/1862 dėl Šengeno informacinės sistemos (SIS) sukūrimo, eksploatavimo ir naudojimo policijos bendradarbiavimui ir teisminiam bendradarbiavimui baudžiamosiose bylose, kuriuo iš dalies keičiamas ir panaikinamas Tarybos sprendimas 2007/533/TVR ir panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1986/2006 ir Komisijos sprendimas 2010/261/ES su pakeitimais.

46 straipsnis, konkrečiai susijęs su tokiu keitimuisi informacija, priešingai, siūloma direktyva yra visiškai pakeičiamas ir todėl išbraukiamas.

2021/0411 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA

dėl valstybių narių teisėsaugos institucijų keitimosi informacija, kuria panaikinamas Tarybos pamatinis sprendimas 2006/960/TVR

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 87 straipsnio 2 dalies a punktą,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavę nacionaliniams parlamentams,

laikydamiesi įprastos teisėkūros procedūros,

kadangi:

(1) kylant tarpvalstybinėms grėsmėms, įskaitant nusikalstamą veiklą, tenka imtis koordinuoto, tikslingo ir pritaikyto atsako. Nors kovojant su organizuotu nusikalstamumu ir terorizmu priešakinėse linijose yra vietos lygmeniu veiklą vykdančios nacionalinės valdžios institucijos, veiksmai Sąjungos lygmeniu yra labai svarbūs siekiant užtikrinti efektyvų ir veiksmingą bendradarbiavimą, apimantį ir keitimąsi informacija. Be to, organizuotam nusikalstamumui ir terorizmui visų pirma būdingas ryšys tarp vidaus ir išorės saugumo. Minėtos grėsmės plinta į kitas šalis, o jas sukelia nusikaltėliai ir organizuotos nusikalstamos grupės, užsiimančios įvairia nusikalstama veika;

(2) erdvėje be vidaus sienų kontrolės vienos valstybės narės policijos pareigūnai, vadovaudamiesi taikytina Sąjungos ir nacionalinės teisės sistema, turėtų turėti galimybę lygiavertėmis sąlygomis gauti jų kolegoms kitoje valstybėje narėje prieinamą informaciją. Šiuo atžvilgiu teisėsaugos institucijos turėtų veiksmingai ir standartizuotai bendradarbiauti visoje Sąjungoje. Todėl būtina priemonių, kuriomis tarpusavyje priklausomoje erdvėje be vidaus sienų kontrolės grindžiamas visuomenės saugumas, sudedamoji dalis yra policijos bendradarbiavimas keičiantis atitinkama informacija teisėsaugos tikslais. Keitimasis informacija apie nusikalstamumą ir nusikalstamą veiklą, įskaitant terorizmą, atitinka bendrą tikslą – užtikrinti fizinių asmenų saugumą;

(3) valstybių narių keitimasis informacija nusikalstamų veikų prevencijos ir nustatymo tikslais reglamentuojamas 1990 m. birželio 19 d. priimtoje Konvencijoje dėl 1985 m. birželio 14 d. Šengeno susitarimo įgyvendinimo[47], visų pirma jos 39 ir

[47] Konvencija dėl Šengeno susitarimo, 1985 m. birželio 14 d. sudaryto tarp Beniliukso ekonominės sąjungos valstybių, Vokietijos Federacinės Respublikos ir Prancūzijos Respublikos Vyriausybių dėl laipsniško jų bendrų sienų kontrolės panaikinimo, įgyvendinimo (OL L 239, 2000 9 22, p. 19).

46 straipsniuose. Tarybos pamatiniu sprendimu 2006/960/TVR[48] tos nuostatos buvo iš dalies pakeistos ir buvo nustatytos naujos keitimosi informacija ir žvalgybos informacija tarp valstybių narių teisėsaugos institucijų taisyklės;

(4) atlikus vertinimus, be kita ko, pagal Tarybos reglamentą (ES) 1053/2013[49], paaiškėjo, kad Pamatinis sprendimas 2006/960/TVR nepakankamai aiškus ir juo neužtikrinamas tinkamas ir greitas valstybių narių keitimasis aktualia informacija. Iš vertinimų taip pat paaiškėjo, kad Pamatinis sprendimas praktiškai taikomas retai, iš dalies dėl to, kad praktikoje nepakankamai aiškios Konvencijos dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo ir minėto pamatinio sprendimo taikymo sritys;

(5) todėl galiojančią teisinę sistemą, sudarytą iš atitinkamų Konvencijos dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo ir Pamatinio sprendimo 2006/960/TVR nuostatų, reikėtų atnaujinti ir pakeisti, kad, nustatant aiškias ir suderintas taisykles, būtų palengvintas ir užtikrintas tinkamas ir greitas skirtingų valstybių narių kompetentingų teisėsaugos institucijų keitimasis informacija;

(6) visų pirma turėtų būti pašalinta neatitiktis tarp atitinkamų Konvencijos dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo ir Pamatinio sprendimo 2006/960/TVR nuostatų, įtraukiant keitimąsi informacija nusikalstamų veikų prevencijos, nustatymo ar tyrimo tikslais ir taip minėto keitimosi informacija klausimais visapusiškai pakeičiant tos konvencijos 39 bei 46 straipsnius ir atitinkamai suteikiant reikalingą teisinį tikrumą. Be to, atitinkamos teisės normos turėtų būti supaprastintos ir aiškiau išdėstytos, kad būtų palengvintas jų praktinis taikymas;

(7) reikia nustatyti taisykles, kuriomis būtų reglamentuojami kompleksiniai tokio valstybių narių keitimosi informacija aspektai. Šios direktyvos teisės normos neturėtų daryti poveikio Sąjungos teisės normų, kuriomis reglamentuojamos, pvz., konkrečios tokio keitimosi informacija sistemos ar struktūros, taikymui, pvz., pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentus (ES) 2018/1860[50], (ES) 2018/1861[51], (ES) 2018/1862[52], ir (ES) 2016/794[53], Europos Parlamento ir Tarybos direktyvas (ES) 2016/681[54] ir 2019/1153[55] ir Tarybos sprendimus 2008/615/TVR[56] ir 2008/616/TVR[57];

---

48 2006 m. gruodžio 18 d. Tarybos pamatinis sprendimas 2006/960/TVR dėl keitimosi informacija ir žvalgybos informacija tarp Europos Sąjungos valstybių narių teisėsaugos institucijų supaprastinimo (OL L 386, 2006 12 29, p. 89).

49 2013 m. spalio 7 d. Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1053/2013, kuriuo sukuriamas tikrinimo, kaip taikoma Šengeno *acquis*, vertinimo ir stebėsenos mechanizmas, ir panaikinamas 1998 m. rugsėjo 16 d. Vykdomojo komiteto sprendimas, įsteigiantis Šengeno įvertinimo ir įgyvendinimo nuolatinį komitetą (OL L 295, 2013 11 6, p. 27).

50 2018 m. lapkričio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1860 dėl Šengeno informacinės sistemos naudojimo neteisėtai esančių trečiųjų šalių piliečių grąžinimui (OL L 312, 2018 12 7, p. 1).

51 2018 m. lapkričio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1861 dėl Šengeno informacinės sistemos (SIS) sukūrimo, eksploatavimo ir naudojimo patikrinimams kertant sieną, kuriuo iš dalies keičiama Konvencija dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo ir iš dalies keičiamas bei panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1987/2006 (OL L 312, 2018 12 7, p. 14).

52 2018 m. lapkričio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1862 dėl Šengeno informacinės sistemos (SIS) sukūrimo, eksploatavimo ir naudojimo policijos bendradarbiavimui ir teisminiam bendradarbiavimui baudžiamosiose bylose, kuriuo iš dalies keičiamas ir panaikinamas Tarybos sprendimas 2007/533/TVR ir panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1986/2006 ir Komisijos sprendimas 2010/261/ES (OL L 312, 2018 12 7, p. 56).

53 2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/794 dėl Europos Sąjungos teisėsaugos bendradarbiavimo agentūros (Europolo), kuriuo pakeičiami ir panaikinami

(8) šia direktyva nereglamentuojamas informacijos, kaip įrodymų teismo procese, teikimas ir naudojimas. Visų pirma ši direktyva neturėtų būti suprantama kaip suteikianti teisę pagal šią direktyvą pateiktą informaciją naudoti kaip įrodymą ir šia direktyva ir toliau nedaroma poveikio jokiam taikytinoje teisėje nustatytam reikalavimui gauti minėtą informaciją suteikiančios valstybės narės leidimą tokiam naudojimui. Šia direktyva ir toliau nedaroma poveikio Sąjungos teisei įrodymų srityje, pvz., Reglamentui (ES) .../...[58] [*dėl Europos elektroninių įrodymų baudžiamosiose bylose pateikimo ir saugojimo orderių*] ir Direktyvai (ES) .../...[59], [*kuria nustatomos teisinių atstovų skyrimo įrodymams baudžiamosiose bylose rinkti suderintos taisyklės*];

(9) visiems keitimosi informacija pagal šią direktyvą atvejams turėtų būti taikomi trys bendrieji principai, t. y. prieinamumas, lygiavertė galimybė gauti informaciją ir konfidencialumas. Nors tie principai neturi poveikio konkretesnėms šios direktyvos nuostatoms, jais vadovaujantis, kai aktualu, direktyva turėtų būti aiškinama ir taikoma. Pavyzdžiui, prieinamumo principas turėtų būti suprantamas kaip požymis, kad atitinkama vienos valstybės narės bendram informaciniam punktui arba teisėsaugos institucijoms prieinama informacija kuo platesne apimtimi turėtų būti prieinama atitinkamiems kitų valstybių narių bendriems informaciniams punktams ir teisėsaugos institucijoms. Tačiau šis principas neturėtų daryti poveikio galimybei pagrįstais atvejais taikyti specialiąsias šios direktyvos nuostatas, kuriomis ribojamas informacijos prieinamumas, pvz., esant atsisakymo patenkinti informacijos prašymus pagrindams arba reikalavimui gauti teismo leidimą. Be to, remiantis lygiavertės galimybės gauti informaciją principu, kitų valstybių narių bendri informaciniai punktai ir teisėsaugos institucijos turėtų turėti iš esmės vienodas galimybes gauti aktualią informaciją, taigi, taikant konkretesnes direktyvos nuostatas, galimybės gauti informaciją turėtų būti nei siauresnės, nei platesnės negu vienos ir tos pačios valstybės narės galimybės;

(10) siekiant įgyvendinti tikslą – palengvinti ir užtikrinti tinkamą ir greitą valstybių narių keitimąsi informacija, turėtų būti numatyta galimybė laikantis tam tikrų aiškių, supaprastintų ir suderintų reikalavimų, gauti tokią informaciją kreipiantis su informacijos prašymu į kitos atitinkamos valstybės narės bendrą informacinį punktą. Kalbant apie tokių informacijos prašymų turinį, visų pirma turėtų būti išdėstytas baigtinis, pakankamai išsamus aprašas, kada toks prašymas laikytinas skubiu ir kokie

---

Tarybos sprendimai 2009/371/TVR, 2009/934/TVR, 2009/935/TVR, 2009/936/TVR ir 2009/968/TVR (OL L 135, 2016 5 24, p. 53).

54 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/681 dėl keleivio duomenų įrašo (PNR) duomenų naudojimo teroristinių nusikaltimų ir sunkių nusikaltimų prevencijos, nustatymo, tyrimo ir patraukimo už juos baudžiamojon atsakomybėn tikslais (OL L 119, 2016 5 4, p. 132).

55 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/1153, kuria nustatomos taisyklės dėl paprastesnio finansinės ir kitos informacijos naudojimo tam tikrų nusikalstamų veikų prevencijos, nustatymo, tyrimo ir baudžiamojo persekiojimo už jas tikslais ir kuria panaikinamas Tarybos sprendimas 2000/642/TVR (OL L 186, 2019 7 11, p. 122.

56 2008 m. birželio 23 d. Tarybos sprendimas 2008/615/TVR dėl tarpvalstybinio bendradarbiavimo gerinimo, visų pirma kovos su terorizmu ir tarpvalstybiniu nusikalstamumu srityje (OL L 210, 2008 8 6, p. 1).

57 2008 m. birželio 23 d. Tarybos sprendimas 2008/616/TVR dėl Sprendimo 2008/615/TVR dėl tarpvalstybinio bendradarbiavimo gerinimo, visų pirma kovos su terorizmu ir tarpvalstybiniu nusikalstamumu srityje, įgyvendinimo (OL L 210, 2008 8 6, p. 12). Pasiūlymu dėl Reglamento dėl automatinio keitimosi duomenimis policijos bendradarbiavimo srityje („Priumas II“) ketinama panaikinti tam tikras tų Tarybos sprendimų dalis.

58 Pasiūlymas dėl reglamento, COM(2018) 225 *final* – 2018/0108 (COD).

59 Pasiūlymas dėl direktyvos, COM(2018) 226 *final* – 2018/0107 (COD).

paaiškinimai jame būtinai turėtų būti pateikti, tačiau neturi būti daroma poveikio būtinumui kiekvieną atvejį vertinti atskirai;

(11) kiekvienos valstybės narės bendras informacinis punktas bet kuriuo atveju turėtų turėti galimybę teikti informacijos prašymus kitos valstybės narės informaciniam punktui, tačiau, siekiant lankstumo, valstybėms narėms turėtų būti leidžiama nuspręsti, kad tokius prašymus gali teikti ir jų teisėsaugos institucijos. Vis dėlto, siekiant, kad bendri informaciniai punktai galėtų atlikti pagal šią direktyvą numatytas savo koordinavimo funkcijas, reikia, kad tais atvejais, kai valstybė narė priima tokį sprendimą, jos bendras informacinis punktas būtų informuojamas apie visus tokius išsiunčiamus prašymus ir apie visus su tuo susijusius pranešimus – jam visada turi būti siunčiama kopija;

(12) terminai reikalingi, kad būtų užtikrintas greitas bendram informaciniam punktui pateiktų informacijos prašymų išnagrinėjimas. Tokie terminai turėtų būti aiškūs ir proporcingi, jais turėtų būti atsižvelgiama į tai, ar informacijos prašymas yra skubus ir ar reikalingas išankstinis teismo leidimas. Siekiant užtikrinti, kad taikytinų terminų būtų laikomasi ir objektyviai pagrįstais atvejais vis tiek būtų numatyta šiek tiek lankstumo, nukrypimus reikia išimties tvarka numatyti tik tuo atveju, jeigu prašomos valstybės narės kompetentingai teisminei institucijai reikia papildomo laiko, kad ji nuspręstų, ar suteikti reikiamą teismo leidimą, ir tie nukrypimai turi trukti ne ilgiau negu būtina. Toks poreikis galėtų kilti, pavyzdžiui, dėl plačios taikymo srities arba informacijos prašyme iškeltų klausimų sudėtingumo;

(13) išimtiniais atvejais valstybė narė gali turėti objektyviai pagrįstų motyvų atsisakyti patenkinti bendram informaciniam punktui pateiktą informacijos prašymą. Siekiant užtikrinti veiksmingą šia direktyva sukurtos sistemos veikimą, turėtų būti išdėstytas baigtinis tų atvejų sąrašas ir jie turėtų būti aiškinami siaurai. Kai su atsisakymo patenkinti prašymą priežastimis susijusios tik tam tikros tokiame prašyme nurodytos informacijos dalys, likusi informacija turi būti pateikiama per šioje direktyvoje nustatytus terminus. Turėtų būti numatyta galimybė prašyti paaiškinimų, paprašius paaiškinimo taikytini terminai turėtų būti sustabdomi. Tačiau minėta galimybė turėtų būti suteikta tik tokiu atveju, kai paaiškinimai yra objektyviai būtini ir proporcingi, nes kitais atvejais dėl vienos iš šioje direktyvoje išvardytų priežasčių informacijos prašymą tektų atsisakyti patenkinti. Siekiant veiksmingo bendradarbiavimo, ir toliau turėtų būti įmanoma būtinų paaiškinimų prašyti ir kitais atvejais, tačiau dėl to terminai nebūtų stabdomi;

(14) siekiant numatyti reikiamą lankstumą atsižvelgiant į galinčius kilti įvairius praktinius operatyvinius poreikius, be informacijos prašymų teikimo bendriems informaciniams punktams, turėtų būti įtvirtintos dar dvi keitimosi informacija priemonės. Pirmoji – informacijos teikimas spontaniškai, t. y. paties bendro informacinio punkto arba teisėsaugos institucijų iniciatyva be išankstinio prašymo. Antroji – informacijos teikimas pagal bendrų informacinių punktų arba teisėsaugos institucijų prašymus, adresuotus ne bendram informaciniam punktui, o tiesiogiai kitos valstybės narės teisėsaugos institucijoms. Kalbant apie abi priemones, turėtų būti nustatyta nedaug minimalių reikalavimų, visų pirma dėl nuolatinio bendro informacinio punkto informavimo, o kai informacija teikiama savo iniciatyva – dėl atvejų, kuriais teikiama informacija, ir dėl kalbos, kuria ji teikiama;

(15) reikalavimas iš anksto gauti teismo leidimą informacijai suteikti gali būti svarbi apsaugos priemonė. Valstybių narių teisės sistemos šiuo atžvilgiu skiriasi ir ši direktyva neturėtų būti suprantama kaip daranti poveikį tokiems nacionalinėje teisėje nustatytiems reikalavimams, nebent jiems taikoma sąlyga, kad keitimasis informacija

šalies viduje ir tarp valstybių narių tiek materialinės, tiek procesinės teisės prasme vertinamas vienodai. Be to, siekiant kuo labiau sumažinti su tokio reikalavimo taikymu susijusius vėlavimus ir komplikacijas, bendras informacinis punktas arba, kai taikytina, valstybės narės, kurioje yra kompetentinga teisminė institucija, teisėsaugos institucijos, bendradarbiaudamos su informacijos paprašiusios kitos valstybės narės bendru informaciniu punktu arba teisėsaugos institucija, kai aktualu, turėtų imtis visų praktinių ir teisinių veiksmų, kad kuo greičiau gautų teismo leidimą;

(16) itin svarbu, kad visais keitimosi informacija pagal šią direktyvą atvejais pagal Sąjungos teisę būtų užtikrinta asmens duomenų apsauga. Tuo tikslu šios direktyvos teisės normos turėtų būti suderintos su Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/680[60]. Visų pirma turėtų būti nurodyta, kad bet kurie asmens duomenys, kuriais keičiasi bendri informaciniai punktai ir teisėsaugos institucijos, turi ir toliau priklausyti tik Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/794[61] II priedo B skirsnio 2 punkte išvardytoms duomenų kategorijoms. Be to, kiek įmanoma, tokie asmens duomenys turėtų būti skirstomi pagal jų tikslumą ir patikimumą, o faktai turėtų būti atskiriami nuo asmeninių vertinimų, kad būtų užtikrinta tiek asmenų apsauga, tiek informacijos, kuria keičiamasi, kokybė ir patikimumas. Jeigu paaiškėja, kad asmens duomenys yra neteisingi, jie turėtų būti nedelsiant ištaisomi arba ištrinami. Toks su šioje direktyvoje reglamentuojama veikla susijusių asmens duomenų ištaisymas arba ištrynimas, taip pat kitoks minėtų asmens duomenų tvarkymas turėtų būti atliekamas laikantis taikytinų Sąjungos teisės normų, visų pirma Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2016/680 ir Reglamento (ES) 2016/679[62] – minėtoms teisės normoms ši direktyva poveikio neturi;

(17) siekiant sudaryti sąlygas, kad bendri informaciniai punktai tiek pagal prašymą, tiek savo iniciatyva tinkamai ir greitai suteiktų informaciją, svarbu, kad atitinkami atitinkamų valstybių narių pareigūnai vienas kitą suprastų. Kalbos barjeras dažnai kliudo tarpvalstybiniu mastu keistis informacija. Dėl šios priežasties turėtų būti nustatytos kalbų vartojimo taisyklės, kuriomis būtų sureguliuota, kuria kalba bendriems informaciniams punktams turi būti teikiami informacijos prašymai, kuria kalba bendri informaciniai punktai turi teikti informaciją bei kitus su ja susijusius pranešimus, taip pat atsisakymus ir paaiškinimus. Tomis taisyklėmis turėtų būti užtikrinta, viena vertus, pagarbos kalbų įvairovei Sąjungoje bei kuo mažesnių vertimo raštu išlaidų užtikrinimo ir, kita vertus, operatyvinių poreikių, susijusių su tinkamu ir greitu keitimusi informacija tarpvalstybiniu mastu, pusiausvyra. Todėl valstybės narės turėtų parengti sąrašą, kuriame būtų nurodyta viena ar kelios jų pasirinktos oficialiosios Sąjungos kalbos, tačiau jame taip pat turėtų būti nurodyta viena kalba, kuri yra plačiai suprantama ir vartojama praktikoje, t. y. anglų kalba;

---

60 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/680 dėl fizinių asmenų apsaugos kompetentingoms institucijoms tvarkant asmens duomenis nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas arba bausmių vykdymo tikslais ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, ir kuriuo panaikinamas Tarybos pamatinis sprendimas 2008/977/TVR (OL L 119, 2016 5 4, p. 89).

61 2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/794 dėl Europos Sąjungos teisėsaugos bendradarbiavimo agentūros (Europolo), kuriuo pakeičiami ir panaikinami Tarybos sprendimai 2009/371/TVR, 2009/934/TVR, 2009/935/TVR, 2009/936/TVR ir 2009/968/TVR (OL L 135, 2016 5 24, p. 53).

62 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL L 119, 2016 5 4, p. 1).

(18) pirmenybė teikiama tolesniam Europos Sąjungos teisėsaugos bendradarbiavimo agentūros (Europolo), kaip Sąjungos informacijos apie nusikaltimus centro, vystymui. Būtent todėl, kai keičiamasi informacija ir su ja susijusiais pranešimais, nesvarbu, ar pagal bendram informaciniam punktui arba teisėsaugos institucijai teikiamą informacijos prašymą, ar savo iniciatyva, Europolui turėtų būti siunčiama kopija, tačiau tik tuo atveju, jeigu ji susijusi su Europolo tikslų taikymo sričiai priklausančiomis nusikalstamomis veikomis. Praktikoje tai galima atlikti standartizuotai pažymint atitinkamą SIENA langelį;

(19) valstybių narių keitimuisi teisėsaugos informacija ir su ja susijusiais pranešimais naudojamų ryšių kanalų skaičius turėtų būti sumažintas, nes jų įvairovė trukdo tinkamai ir greitai keistis tokia informacija. Todėl turėtų būti nustatytas įpareigojimas visiems tokiems informacijos perdavimo atvejams ir pranešimams pagal šią direktyvą naudotis pagal Reglamentą (ES) 2016/794 Europolo administruojama Saugaus keitimosi informacija tinklo programa SIENA, be kita ko, tais atvejais, kai siunčiami bendriems informaciniams punktams ir tiesiogiai teisėsaugos institucijoms adresuoti informacijos prašymai, pagal tokius prašymus ir savo iniciatyva teikiama informacija, pranešimai apie atsisakymo atvejus ir paaiškinimai, taip pat kopijos bendriems informaciniams punktams ir Europolui. Tuo tikslu visi bendri informaciniai punktai, taip pat visos teisėsaugos institucijos, galinčios dalyvauti keičiantis tokia informacija, turėtų būti tiesiogiai prisijungę prie SIENA. Šiuo atžvilgiu, siekiant sudaryti sąlygas visapusiškai pasirengti naudotis SIENA, vis dėlto turėtų būti numatytas pereinamasis laikotarpis;

(20) siekdama supaprastinti, palengvinti ir geriau suvaldyti informacijos srautus, kiekviena valstybė narė turėtų įsteigti arba paskirti vieną bendrą informacinį punktą, kompetentingą koordinuoti keitimąsi informacija pagal šią direktyvą. Bendri informaciniai punktai visų pirma turėtų padėti sumažinti teisėsaugos institucijų bendruomenės susiskaidymą, ypač susijusį su informacijos srautais, reaguodami į vis didesnį poreikį bendromis pastangomis kovoti su tarpvalstybiniu nusikalstamumu, tokiu kaip prekyba narkotikais ir terorizmas. Kad bendri informaciniai punktai galėtų veiksmingai vykdyti savo koordinavimo funkcijas, susijusias su tarpvalstybiniu keitimusi informacija teisėsaugos tikslais pagal šią direktyvą, jiems turėtų būti pavesti tam tikri konkretūs minimalūs uždaviniai ir taip pat suteikti tam tikri minimalūs pajėgumai;

(21) tie bendrų informacinių punktų pajėgumai turėtų apimti prieigą prie visos savo valstybės narės turimos informacijos, įskaitant naudotojui patogią prieigą prie visų aktualių Sąjungos ir tarptautinių duomenų bazių ir platformų, laikantis taikytinuose Sąjungos ir nacionalinės teisėse aktuose nurodytos tvarkos. Kad bendri informaciniai punktai galėtų įvykdyti šios direktyvos reikalavimus, ypač dėl terminų, jiems turėtų būti suteikta pakankamai išteklių, įskaitant pakankamus vertimo raštu pajėgumus, ir jie turėtų veikti visą parą. Tuo atžvilgiu efektyvumą ir veiksmingumą galima padidinti įrengus registratūrą, kuri galėtų peržiūrėti, sutvarkyti ir nukreipti gaunamus informacijos prašymus. Tie pajėgumai taip pat galėtų apimti galimybę bet kuriuo metu susisiekti su teisminėmis institucijomis, kompetentingomis suteikti reikiamus teismo leidimus. Praktikoje tai galima atlikti, pavyzdžiui, užtikrinant tokių teisminių institucijų fizinį buvimą arba funkcinį prieinamumą bendro informacinio punkto patalpose arba tiesiogiai telefonu;

(22) siekiant, kad bendri informaciniai punktai galėtų veiksmingai atlikti pagal šią direktyvą numatytas savo koordinavimo funkcijas, jie turėtų būti sudaryti iš nacionalinių teisėsaugos institucijų atstovų, kurių dalyvavimas reikalingas, kad būtų

galima tinkamai ir greitai keistis informacija pagal šią direktyvą. Nors dėl tikslios organizacinės struktūros ir sudėties, reikalingos tam reikalavimui įgyvendinti, sprendžia kiekviena valstybė narė, tokie atstovai gali būti iš policijos, muitinės ir kitų teisėsaugos institucijų, kompetentingų užkirsti kelią nusikalstamoms veikoms, jas nustatyti ar tirti, taip pat galbūt regioninių ir dvišalių biurų kontaktiniai asmenys, pvz., ryšių palaikymo pareigūnai ir atašė, deleguoti ar komandiruoti į kitas valstybes nares ir atitinkamas Sąjungos teisėsaugos agentūras, pvz., Europolą. Tačiau, siekiant veiksmingo koordinavimo, bendri informaciniai punktai turėtų būti sudaryti bent jau iš Europolo nacionalinio padalinio, SIRENE biuro, informacijos apie keleivius skyriaus ir Interpolo nacionalinio centrinio biuro atstovų, kaip nustatyta atitinkamuose teisės aktuose, nepaisant to, kad ši direktyva netaikoma tokiais Sąjungos teisės aktais konkrečiai reglamentuojamiems keitimosi informacija atvejams;

(23) bendri informaciniai punktai turi įdiegti ir eksploatuoti elektroninę bendrą bylų valdymo sistemą, turinčią tam tikras minimalias funkcijas ir pajėgumus, kad galėtų veiksmingai ir efektyviai atlikti pagal šią direktyvą numatytas savo užduotis, ypač susijusias su informacijos valdymu;

(24) siekiant sudaryti sąlygas vykdyti reikiamą šios direktyvos taikymo stebėseną ir vertinimą, valstybės narės turėtų būti įpareigojamos rinkti ir kasmet teikti Komisijai tam tikrus duomenis. Šis reikalavimas visų pirma reikalingas siekiant pašalinti palyginamų duomenų, kuriais būtų galima kiekybiškai išreikšti atitinkamus keitimosi informacija atvejus, trūkumą, jis taip pat palengvina Komisijos prievolę teikti ataskaitas;

(25) dėl tarpvalstybinio nusikalstamumo ir terorizmo pobūdžio valstybės narės, kovodamos su tokiomis nusikalstamomis veikomis, privalo remtis viena kitos pagalba. Valstybės narės, veikdamos pavieniui, negali deramai užtikrinti tinkamų ir greitų tarp atitinkamų teisėsaugos institucijų ir Europolui perduodamų informacijos srautų. Dėl veiksmų masto ir poveikio tai galima geriau pasiekti Sąjungos lygmeniu, parengiant bendras keitimosi informacija taisykles. Taigi, laikydamasi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo, Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;

(26) pagal prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo pridėto Protokolo Nr. 22 dėl Danijos pozicijos 1 ir 2 straipsnius Danija nedalyvauja priimant šią direktyvą ir ji nėra jai privaloma ar taikoma. Kadangi ši direktyva grindžiama Šengeno *acquis*, remdamasi to protokolo 4 straipsniu, per šešis mėnesius po to, kai Taryba nusprendžia dėl šios direktyvos, Danija turėtų nuspręsti, ar ją įtrauks į savo nacionalinę teisę;

(27) šia direktyva plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kurias įgyvendinant Airija dalyvauja pagal Tarybos sprendimą 2002/192/EB[63]. Todėl Airija dalyvauja priimant šią direktyvą ir pastaroji yra jai privaloma;

(28) Islandijos ir Norvegijos atžvilgiu šia direktyva plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip apibrėžta Europos Sąjungos Tarybos ir Islandijos Respublikos bei Norvegijos Karalystės susitarime dėl pastarųjų asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant

[63] 2002 m. vasario 28 d. Tarybos sprendimas 2002/192/EB dėl Airijos prašymo dalyvauti įgyvendinant kai kurias Šengeno *acquis* nuostatas (OL L 64, 2002 3 7).

Šengeno *acquis*[64] , patenkančios į Tarybos sprendimo 1999/437/EB[65] 1 straipsnio H punkte nurodytą sritį;

(29) Šveicarijos atžvilgiu šia direktyva plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip apibrėžta Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarime dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis*[66], kurios patenka į Sprendimo 1999/437/EB 1 straipsnio H punkte nurodytą sritį, minėtą sprendimą taikant kartu su Tarybos sprendimo 2008/146/EB[67] 3 straipsniu ir Tarybos sprendimo 2008/149/TVR[68] 3 straipsniu;

(30) Lichtenšteino atžvilgiu šia direktyva plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip apibrėžta Europos Sąjungos, Europos bendrijos, Šveicarijos Konfederacijos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės protokole dėl Lichtenšteino Kunigaikštystės prisijungimo prie Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis*[69], kurios patenka į Tarybos sprendimo 1999/437/EB 1 straipsnio H punkte nurodytą sritį, minėtą sprendimą taikant kartu su Tarybos sprendimo 2011/350/ES[70] 3 straipsniu ir Tarybos sprendimo 2011/349/ES[71] 3 straipsniu,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

I skyrius

Bendrosios nuostatos

1 straipsnis
Dalykas ir taikymo sritis

---

64 OL L 176, 1999 7 10, p. 36.

65 1999 m. gegužės 17 d. Tarybos sprendimas 1999/437/EB dėl tam tikrų priemonių taikant Europos Sąjungos Tarybos, Islandijos Respublikos ir Norvegijos Karalystės sudarytą susitarimą dėl šių dviejų valstybių asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* (OL L 176, 1999 7 10).

66 OL L 53, 2008 2 27, p. 52.

67 2008 m. sausio 28 d. Tarybos sprendimas 2008/146/EB dėl Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* sudarymo Europos bendrijos vardu (OL L 53, 2008 2 27).

68 2008 m. sausio 28 d. Tarybos sprendimas 2008/149/TVR dėl Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo, dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis*, sudarymo Europos Sąjungos vardu (OL L 53, 2008 2 27).

69 OL L 160, 2011 6 18, p. 21.

70 2011 m. kovo 7 d. Tarybos sprendimas 2011/350/ES dėl Europos Sąjungos, Europos bendrijos, Šveicarijos Konfederacijos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės protokolo dėl Lichtenšteino Kunigaikštystės prisijungimo prie Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* sudarymo Europos Sąjungos vardu, kiek tai susiję su patikrinimų prie vidaus sienų panaikinimu ir asmenų judėjimu (OL L 160, 2011 6 18).

71 2011 m. kovo 7 d. Tarybos sprendimas 2011/349/ES dėl Europos Sąjungos, Europos bendrijos, Šveicarijos Konfederacijos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės protokolo dėl Lichtenšteino Kunigaikštystės prisijungimo prie Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* sudarymo Europos Sąjungos vardu, kiek tai susiję visų pirma su teismų bendradarbiavimu baudžiamosiose bylose ir policijos bendradarbiavimu (OL L 160, 2011 6 18).

1. Šia direktyva nustatomos valstybių narių teisėsaugos institucijų keitimosi informacija, kai tai reikalinga nusikalstamų veikų prevencijos, nustatymo ar tyrimo tikslais, taisyklės.

Visų pirma šia direktyva nustatomos taisyklės dėl:

(a) informacijos prašymų, kuriuos teikia valstybių narių įsteigti arba paskirti bendri informaciniai punktai, visų pirma tokių prašymų turinio, privalomų prašomos informacijos pateikimo terminų, atsisakymo patenkinti tokius prašymus motyvų ir tokiems prašymams naudotino ryšių kanalo;

(b) atitinkamos informacijos teikimo savo iniciatyva, kai tokia informacija teikiama kitų valstybių narių bendriems informaciniams punktams arba teisėsaugos institucijoms, ypač tokios informacijos teikimo atvejų ir būdo;

(c) visiems keitimosi informacija atvejams naudotino ryšių kanalo ir informacijos, kuri turi būti teikiama bendriems informaciniams punktams, kai valstybių narių teisėsaugos institucijos informacija keičiasi tiesiogiai tarpusavyje;

(d) bendro informacinio punkto įsteigimo, užduočių, sudėties ir pajėgumų, įskaitant bendros elektroninės bylų valdymo sistemos įdiegimą bendro informacinio punkto užduotims vykdyti.

2. Ši direktyva netaikoma valstybių narių teisėsaugos institucijų keitimuisi informacija kitais Sąjungos teisės aktais konkrečiai reglamentuojamų nusikalstamų veikų prevencijos, nustatymo ar tyrimo tikslais.

3. Šia direktyva valstybės narės neįpareigojamos:

a) gauti informacijos prievartos priemonėmis pagal nacionalinę teisę, kad ją suteiktų kitų valstybių narių teisėsaugos institucijoms;

b) laikyti informaciją a punkte nurodytu tikslu;

c) teikti informaciją kitų valstybių narių teisėsaugos institucijoms, kad ji būtų naudojama kaip įrodymas teismo procese.

4. Šia direktyva nenustatoma teisė pagal šią direktyvą pateiktą informaciją naudoti kaip įrodymą teismo procese.

2 straipsnis
Apibrėžtys

Šioje direktyvoje:

(1) teisėsaugos institucija – bet kuri valstybės narės valdžios institucija, pagal nacionalinę teisę kompetentinga atlikti nusikalstamų veikų prevencijos, nustatymo ar tyrimo funkcijas;

(2) nusikalstamos veikos – bet kurios iš toliau nurodytų veikų:

(a) Tarybos pagrindų sprendimo 2002/584/TVR 2 straipsnio 2 dalyje nurodytos nusikalstamos veikos[72];

(b) Reglamento (ES) 2016/794 3 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytos nusikalstamos veikos;

[72] 2002 m. birželio 13 d. Tarybos pagrindų sprendimas 2002/584/TVR dėl Europos arešto orderio ir perdavimo tarp valstybių narių tvarkos (OL L 190, 2002 7 18, p. 1).

(c) mokestiniai nusikaltimai, susiję su tiesioginiais ir netiesioginiais mokesčiais, kaip nustatyta nacionalinėje teisėje;

(3) informacija – bet koks turinys, susijęs su vienu ar keliais fiziniais asmenimis, faktais ar aplinkybėmis, aktualiais teisėsaugos institucijoms vykdant nacionalinėje teisėje joms pavestas nusikalstamų veikų prevencijos, nustatymo ar tyrimo užduotis;

(4) prieinama informacija – informacija, kurią turi prašomosios valstybės narės bendras informacinis punktas arba teisėsaugos institucijos, arba informacija, kurią minėti bendri informaciniai punktai arba minėtos teisėsaugos institucijos, netaikydami prievartos priemonių, gali gauti iš kitų valdžios institucijų ar toje valstybėje narėje įsisteigusių privačių subjektų;

(5) SIENA – Europolo administruojama Saugaus keitimosi informacija tinklo programa, kuria siekiama palengvinti valstybių narių ir Europolo keitimąsi informacija;

(6) asmens duomenys – asmens duomenys, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2016/679 4 straipsnio 1 dalyje.

3 straipsnis

Keitimosi informacija principai

Valstybės narės, keisdamosi visa informacija pagal šią direktyvą, užtikrina, kad:

(a) bet kuri valstybių narių bendram informaciniam punktui arba teisėsaugos institucijoms prieinama informacija būtų pateikiama kitų valstybių narių bendram informaciniam punktui ar teisėsaugos institucijoms (prieinamumo principas);

(b) informacijos prašymo iš kitų valstybių narių bendro informacinio punkto arba teisėsaugos institucijų sąlygos ir informacijos pateikimo kitų valstybių narių bendriems informaciniams punktams ir teisėsaugos institucijoms sąlygos būtų lygiavertės sąlygoms, kurios taikomos prašant panašios informacijos iš savo šalies teisėsaugos institucijų arba tokią informaciją joms teikiant (lygiavertės galimybės gauti informaciją principas);

(c) kitos valstybės narės bendram informaciniam punktui arba teisėsaugos institucijoms teikiamą informaciją, pažymėtą konfidencialumo žyma, tos teisėsaugos institucijos saugotų pagal tos valstybės narės nacionalinėje teisėje išdėstytus reikalavimus, kuriais suteikiamas panašaus lygio konfidencialumas (konfidencialumo principas).

II skyrius

Keitimasis informacija per bendrą informacinį punktą

4 straipsnis

Bendram informaciniam punktui adresuoti informacijos prašymai

1. Valstybės narės užtikrina, kad jų bendras informacinis punktas ir, jeigu jos taip nusprendė, jų teisėsaugos institucijos 2–5 dalyse nustatytomis sąlygomis teiktų informacijos prašymus kitų valstybių narių bendriems informaciniams punktams.

Jeigu valstybė narė nusprendė, kad informacijos prašymus kitų valstybių narių bendriems informaciniams punktams gali teikti ne tik jų bendras informacinis punktas, bet ir jų teisėsaugos institucijos, valstybė narė užtikrina, kad tos valdžios institucijos, teikdamos tokius prašymus, tuo pačiu metu tų prašymų ir kitų su jais susijusių pranešimų kopiją siųstų tos valstybės narės bendram informaciniam punktui.

2. Informacijos prašymai kitos valstybės narės bendram informaciniam punktui teikiami tik tais atvejais, kai yra objektyvių priežasčių manyti, kad:

(a) prašoma informacija yra reikalinga ir proporcinga 1 straipsnio 1 dalyje nurodytam tikslui pasiekti;

(b) prašoma informacija yra prieinama prašomosios valstybės narės teisėsaugos institucijoms.

3. Bet kuriame kitos valstybės narės bendram informaciniam punktui adresuotame informacijos prašyme nurodoma, ar prašymas yra skubus, ar neskubus.

Minėti informacijos prašymai laikomi skubiais, jeigu, atsižvelgiant į visus aktualius nagrinėjamo atvejo faktus ir aplinkybes, yra objektyvių priežasčių manyti, kad prašoma informacija turi vieną arba kelias toliau nurodytas ypatybes:

(a) ji yra būtina, kad būtų užkirstas kelias tiesioginei ir didelei grėsmei valstybės narės visuomenės saugumui;

(b) ji yra reikalinga, kad būtų apsaugoti gyvybiniai asmens interesai, kuriems kyla tiesioginis pavojus;

(c) ji yra reikalinga, kad būtų galima priimti sprendimą, pagal kurį, be kita ko, gali būti išlaikomos ribojamosios priemonės, prilygstančios laisvės atėmimui;

(d) kyla tiesioginis pavojus, kad ji gali tapti neaktuali, jeigu nebus suteikta skubiai.

4. Kitos valstybės narės bendram informaciniam punktui adresuotuose informacijos prašymuose išdėstomi visi reikiami paaiškinimai, kad juos būtų galima tinkamai ir greitai išnagrinėti pagal šią direktyvą, t. y., nurodoma bent jau ši informacija:

(a) atsižvelgiant į aplinkybes kuo išsamiau (kiek tai pagrįstai įmanoma) aprašoma informacija, kurią prašoma pateikti;

(b) aprašomas tikslas, kuriam prašoma pateikti informaciją;

(c) nurodomos objektyvios priežastys, dėl kurių manoma, kad prašoma informacija yra prieinama prašomosios valstybės narės teisėsaugos institucijoms;

(d) kai taikytina, paaiškinamas informacijos pateikimo tikslo ir asmens, su kuriuo yra susijusi minėta informacija, ryšys;

(e) kai taikytina – priežastys, dėl kurių prašymas laikomas skubiu.

5. Kitos valstybės narės bendram informaciniam punktui adresuoti informacijos prašymai teikiami viena iš kalbų, įtrauktų į prašomosios valstybės narės parengtą ir pagal 11 straipsnį paskelbtą sąrašą.

5 straipsnis

Informacijos teikimas pagal bendram informaciniam punktui adresuotus prašymus

1. Pagal šio straipsnio 2 dalį ir 6 straipsnio 3 dalį valstybės narės užtikrina, kad bendras informacinis punktas pagal 4 straipsnį prašomą informaciją pateiktų kuo greičiau ir bet kuriuo atveju per atitinkamai nurodytus terminus:

   (a) per aštuonias valandas, kai prašymai yra skubūs ir susiję su prašomosios valstybės narės teisėsaugos institucijoms prieinama informacija, dėl kurios nereikia gauti teismo leidimo;

   (b) per tris kalendorines dienas, kai prašymai yra skubūs ir susiję su prašomosios valstybės narės teisėsaugos institucijoms prieinama informacija, dėl kurios reikia gauti teismo leidimą;

   (c) per septynias kalendorines dienas, kai prašymai nėra skubūs.

   Pirmoje pastraipoje nustatyti terminai pradedami skaičiuoti informacijos prašymo gavimo momentu.

2. Kai pagal 9 straipsnį, remiantis nacionaline teise, prašoma informacija yra prieinama tik gavus teismo leidimą, prašomoji valstybė narė gali nukrypti nuo 1 dalyje nurodytų terminų tiek, kiek tai reikalinga minėtam leidimui gauti.

   Tokiais atvejais valstybės narės užtikrina, kad jų bendras informacinis punktas atliktų abu toliau nurodytus veiksmus:

      i) nedelsdamas informuotų prašančiosios valstybės narės bendrą informacinį punktą arba teisėsaugos instituciją apie tikėtiną vėlavimą, nurodydamas tikėtino vėlavimo trukmę ir jo priežastis;

      ii) vėliau jį (ją) nuolat informuotų ir pateiktų prašomą informaciją iš karto, kai tik bus gautas teismo leidimas.

3. Valstybės narės užtikrina, kad jų bendras informacinis punktas pagal 4 straipsnį prašomą informaciją prašančiosios valstybės narės bendram informaciniam punktui arba, kai taikytina, teisėsaugos institucijai pateiktų ta kalba, kuria pagal 4 straipsnio 5 dalį buvo pateiktas tas informacijos prašymas.

   Valstybės narės užtikrina, kad, kai jų bendras informacinis punktas teikia prašomą informaciją prašančiosios valstybės narės teisėsaugos institucijai, jis tos informacijos kopiją tuo pačiu metu siųstų tos valstybės narės bendram informaciniam punktui.

6 straipsnis

Atsisakymo patenkinti informacijos prašymus atvejai

1. Valstybės narės užtikrina, kad jų bendras informacinis punktas pagal 4 straipsnį prašomą informaciją atsisakytų pateikti tik esant vienai iš toliau nurodytų priežasčių:

   (a) prašoma informacija yra neprieinama prašomosios valstybės narės bendram informaciniam punktui ir teisėsaugos institucijoms;

   (b) informacijos prašymas neatitinka 4 straipsnyje išdėstytų reikalavimų;

   (c) pagal 9 straipsnį buvo atsisakyta suteikti teismo leidimą, kuris reikalingas remiantis prašomosios valstybės narės teise;

   (d) prašoma informacija yra asmens duomenys, nepriklausantys 10 straipsnio i punkte nurodytoms asmens duomenų kategorijoms;

   (e) yra objektyvių priežasčių manyti, kad pateikus prašomą informaciją:

i) būtų pakenkta esminiams prašomosios valstybės narės saugumo interesams;

ii) būtų užkirstas kelias sėkmingai atlikti vykdomą nusikalstamos veikos tyrimą arba

iii) būtų nederamai pakenkta gyvybiniams fizinio ar juridinio asmens interesams.

Atsisakoma pateikti tik tą prašomos informacijos dalį, su kuria susijusios pirmoje pastraipoje išdėstytos priežastys, o prievolė pagal šią direktyvą pateikti kitas informacijos dalis, kai taikytina, išlieka.

2. Valstybės narės užtikrina, kad jų bendras informacinis punktas apie atsisakymą informuotų prašančiosios valstybės narės bendrą informacinį punktą arba, kai taikytina, teisėsaugos instituciją, per 5 straipsnio 1 dalyje numatytus terminus nurodydamas atsisakymo priežastis.

3. Valstybės narės užtikrina, kad jų bendras informacinis punktas iš prašančiosios valstybės narės bendro informacinio punkto arba, kai taikytina, teisėsaugos institucijos nedelsdamas pareikalautų papildomų paaiškinimų, reikalingų informacijos prašymui išnagrinėti, jeigu tas prašymas priešingu atveju būtų atmestas.

5 straipsnio 1 dalyje nurodyti terminai sustabdomi nuo to momento, kai prašančiosios valstybės narės bendras informacinis punktas arba, kai taikytina, teisėsaugos institucija gauna prašymą pateikti paaiškinimus, ir sustabdymas trunka tol, kol prašomosios valstybės narės bendras informacinis punktas gauna paaiškinimus.

4. 3 ir 4 dalyse nurodyti atsisakymo atvejai, atsisakymo priežastys, paaiškinimų prašymai ir paaiškinimai, taip pat bet kurie kiti pranešimai, susiję su kitos valstybės narės bendram informaciniam punktui adresuotais informacijos prašymais, perduodami ta kalba, kuria tas prašymas buvo pateiktas pagal 4 straipsnio 5 dalį.

III skyrius

Kiti keitimosi informacija atvejai

7 straipsnis

Informacijos teikimas savo iniciatyva

1. Valstybės narės užtikrina, kad jų bendras informacinis punktas arba jų teisėsaugos institucijos savo iniciatyva teiktų jiems prieinamą informaciją kitų valstybių narių bendriems informaciniams punktams arba teisėsaugos institucijoms, kai esama objektyvių priežasčių manyti, kad tokia informacija galėtų būti aktuali tai valstybei narei 1 straipsnio 1 dalyje nurodytu tikslu. Tačiau minėtos prievolės nėra, jeigu tokios informacijos atžvilgiu galioja 6 straipsnio 1 dalies c, d arba e punktuose nurodytos priežastys.

2. Valstybės narės užtikrina, kad, kai jų bendras informacinis punktas arba jų teisėsaugos institucijos pagal 1 dalį teikia informaciją savo iniciatyva, jos tai darytų viena iš prašomosios valstybės narės parengtame ir pagal 11 straipsnį paskelbtame sąraše nurodytų kalbų.

Valstybės narės užtikrina, kad, kai jų bendras informacinis punktas arba jų teisėsaugos institucijos teikia tokią informaciją kitos valstybės narės teisėsaugos institucijai, jie tos informacijos kopiją tuo pačiu metu siųstų tos kitos valstybės narės bendram informaciniam punktui.

8 straipsnis

Keitimasis informacija pagal tiesiogiai teisėsaugos institucijoms pateiktus prašymus

Kai bendri informaciniai punktai arba teisėsaugos institucijos informacijos prašymus teikia tiesiogiai kitos valstybės narės teisėsaugos institucijoms, valstybės narės užtikrina, kad jų bendri informaciniai punktai arba jų teisėsaugos institucijos, siųsdamos minėtus prašymus, pagal tokius prašymus teikdamos informaciją ar siųsdamos bet kokius kitus su tuo susijusius pranešimus, tos kitos valstybės narės bendram informaciniam punktui nusiųstų tos informacijos arba pranešimų kopiją, o jeigu siuntėjas yra teisėsaugos institucija – taip pat kopiją savo valstybės narės bendram informaciniam punktui.

IV skyrius

Papildomos taisyklės dėl informacijos teikimo pagal II ir III skyrius

9 straipsnis

Teismo leidimas

1. Valstybės narės nereikalauja teismo leidimo, kad būtų galima pagal II ir III skyrius pateikti informaciją kitos valstybės narės bendriems informaciniams punktams arba teisėsaugos institucijai, jeigu toks reikalavimas netaikomas panašiai teikiant informaciją jų pačių bendram informaciniam punktui arba jų pačių teisėsaugos institucijoms.
2. Valstybės narės užtikrina, kad tais atvejais, kai, remiantis jų nacionaline teise, teikti informaciją pagal 1 dalį kitos valstybės narės bendriems informaciniams punktams arba teisėsaugos institucijai galima tik gavus teismo leidimą, jų bendri informaciniai punktai arba jų teisėsaugos institucijos pagal savo nacionalinę teisę nedelsdami imtųsi visų reikiamų veiksmų tokiam teismo leidimui kuo greičiau gauti.
3. 1 dalyje nurodyto teismo leidimo prašymai vertinami ir dėl jų sprendžiama vadovaujantis valstybės narės, kurioje yra kompetentinga teisminė institucija, nacionaline teise.

10 straipsnis

Papildomos taisyklės dėl informacijos, laikomos asmens duomenimis

Valstybės narės užtikrina, kad, kai jų bendras informacinis punktas arba jų teisėsaugos institucijos pagal II ir III skyrius teikia asmens duomenimis laikomą informaciją:

i) būtų teikiami tik Reglamento (ES) 2016/794 II priedo B skirsnio 2 punkte išvardytų kategorijų asmens duomenys;

ii) jų bendras informacinis punktas arba jų teisėsaugos institucijos, kiek įmanoma, taip pat pateiktų reikiamus elementus, kuriuos turėdamas kitos valstybės narės bendras informacinis punktas ar teisėsaugos institucija galėtų įvertinti asmens duomenų tikslumą, išsamumą ir patikimumą, taip pat galėtų įvertinti, kiek tie asmens duomenys yra atnaujinti.

11 straipsnis

Kalbų sąrašas

1. Valstybės narės parengia ir nuolat atnaujina sąrašą, kuriame nurodoma viena arba kelios Sąjungos oficialiosios kalbos, kuriomis jų bendras informacinis punktas gavęs prašymą arba savo iniciatyva gali teikti informaciją. Į tą sąrašą įtraukiama anglų kalba.

2. Valstybės narės tuos sąrašus ir atnaujintas jų redakcijas pateikia Komisijai. Komisija tuos sąrašus ir visas atnaujintas jų redakcijas skelbia *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

12 straipsnis

Informacijos teikimas Europolui

Valstybės narės užtikrina, kad siųsdami informacijos prašymus, teikdami informaciją pagal tokius prašymus, teikdami informaciją savo iniciatyva arba siųsdami kitus su tuo susijusius pranešimus pagal II ir III skyrius, jų bendras informacinis punktas arba jų teisėsaugos institucijos tuo pačiu metu nusiųstų minėtos informacijos ir pranešimų kopiją Europolui, jeigu informacija, su kuria siejamas pranešimas, yra susijusi su nusikalstamomis veikomis, pagal Reglamentą (ES) 2016/794 patenkančiomis į Europolo tikslų taikymo sritį.

13 straipsnis

Naudojimasis SIENA

1. Valstybės narės užtikrina, kad siųsdami informacijos prašymus, teikdami informaciją pagal tokius prašymus, teikdami informaciją savo iniciatyva arba siųsdami kitus su tuo susijusius pranešimus pagal II ir III skyrius arba pagal 12 straipsnį, jų bendras informacinis punktas arba jų teisėsaugos institucijos tai darytų per programą SIENA.

2. Valstybės narės užtikrina, kad jų bendras informacinis punktas ir visos jų teisėsaugos institucijos, galinčios dalyvauti keičiantis informacija pagal šią direktyvą, būtų tiesiogiai sujungti su SIENA.

V skyrius

Bendras informacinis punktas, per kurį valstybės narės keičiasi informacija

14 straipsnis

Įsteigimas, užduotys ir pajėgumai

1. Kiekviena valstybė narė įsteigia arba paskiria vieną nacionalinį bendrą informacinį punktą, kuris veikia kaip centrinis subjektas, atsakingas už keitimosi informacija pagal šią direktyvą koordinavimą.

2. Valstybės narės užtikrina, kad jų bendras informacinis punktas būtų įgaliotas atlikti bent jau visas šias užduotis:

   (a) priimti ir įvertinti informacijos prašymus;

   (b) nukreipti informacijos prašymus tinkamai nacionalinei teisėsaugos institucijai arba institucijoms ir prireikus koordinuoti tarp jų tokių prašymų tvarkymą ir informacijos pagal minėtus prašymus teikimą;

(c) analizuoti ir struktūrizuoti informaciją siekiant pateikti ją kitų valstybių narių bendriems informaciniams punktams ir, kai taikytina, teisėsaugos institucijoms;

(d) gavus prašymą arba savo iniciatyva pagal 5 ir 7 straipsnius pateikti informaciją kitų valstybių narių bendriems informaciniams punktams ir, kai taikytina, teisėsaugos institucijoms;

(e) atsisakyti pateikti informaciją pagal 6 straipsnį ir prireikus pareikalauti paaiškinimų pagal 6 straipsnio 3 dalį;

(f) siųsti informacijos prašymus kitų valstybių narių bendriems informaciniams punktams pagal 4 straipsnį ir prireikus pateikti paaiškinimus pagal 6 straipsnio 3 dalį.

3. Valstybės narės užtikrina, kad:

(a) jų bendras informacinis punktas turėtų prieigą prie visos jų teisėsaugos institucijoms prieinamos informacijos, kiek tai reikalinga jo užduotims pagal šią direktyvą atlikti;

(b) jų bendras informacinis punktas savo užduotis vykdytų visą parą kasdien;

(c) jų bendram informaciniam punktui būtų suteikta tiek darbuotojų, išteklių ir pajėgumų, be kita ko, vertimams raštu atlikti, kiek reikia, kad jis galėtų tinkamai ir greitai vykdyti savo užduotis pagal šią direktyvą ir visų pirma laikytųsi 5 straipsnio 1 dalyje nustatytų terminų;

(d) bendras informacinis punktas galėtų visą parą kasdien susisiekti su teisminėmis institucijomis, kompetentingomis išduoti teismo leidimus, kurių, kaip nurodyta 9 straipsnyje, reikalaujama pagal nacionalinę teisę.

4. Per mėnesį nuo bendro informacinio punkto įsteigimo arba paskyrimo valstybės narės apie jį praneša Komisijai. Prireikus jos šią informaciją atnaujina.

Komisija šiuos pranešimus ir visas atnaujintas jo redakcijas skelbia *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

15 straipsnis
Sudėtis

1. Valstybės narės nustato tokią savo bendro informacinio punkto organizacinę sandarą ir sudėtį, kad jis galėtų efektyviai ir veiksmingai atlikti pagal šią direktyvą jam pavestas užduotis.

2. Valstybės narės užtikrina, kad jų bendrą informacinį punktą sudarytų nacionalinių teisėsaugos institucijų, kurių dalyvavimas reikalingas, kad būtų galima tinkamai ir greitai keistis informacija pagal šią direktyvą, atstovai, o jeigu atitinkama valstybė narė pagal atitinkamus teisės aktus privalo įsteigti arba paskirti toliau nurodytus padalinius arba biurus, tai dar ir šių padalinių ar biurų atstovai:

a) nacionalinio Europolo padalinio, įsteigto Reglamento (ES) 2016/794 7 straipsniu;

b) SIRENE biuro, įsteigto pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/1862 7 straipsnio 2 dalį[73];

c) informacijos apie keleivius skyriaus, įsteigto pagal Direktyvos (ES) 2016/681 4 straipsnį;

d) INTERPOLO nacionalinio centrinio biuro (NCB), įsteigto pagal Tarptautinės kriminalinės policijos organizacijos (INTERPOLO) įstatų 32 straipsnį.

16 straipsnis
Bylų valdymo sistema

1. Valstybės narės užtikrina, kad jų bendras informacinis punktas įdiegtų ir eksploatuotų elektroninę bendrą bylų valdymo sistemą, kaip saugyklą, kuria bendram informaciniam punktui būtų sudarytos sąlygos atlikti pagal šią direktyvą pavestas savo užduotis. Bylų valdymo sistema turi bent jau visas toliau nurodytas funkcijas ir pajėgumus:

a) galimybę įrašyti gaunamus ir siunčiamus informacijos prašymus, nurodytus 5 ir 8 straipsniuose, taip pat visus kitus ryšių su kitų valstybių narių bendru informaciniu punktu ir, kai taikytina, teisėsaugos institucijomis palaikymo atvejus, susijusius su tokiais prašymais, įskaitant informaciją apie atsisakymo atvejus ir prašymus pateikti paaiškinimus bei tokių paaiškinimų pateikimą atitinkamai pagal 6 straipsnio 2 ir 3 dalis;

b) galimybę įrašyti ryšių tarp bendro informacinio punkto ir nacionalinių teisėsaugos institucijų palaikymo atvejus, kaip nurodyta 15 straipsnio 2 dalies b punkte;

c) galimybę įrašyti kitų valstybių narių bendram informaciniam punktui ir, kai taikytina, teisėsaugos institucijoms pagal 5, 7 ir 8 straipsnius teikiamą informaciją;

d) galimybę pagal 5 ir 8 straipsnius priimamus informacijos prašymus sutikrinti su bendro informacinio punkto turima informacija, įskaitant informaciją, pateiktą pagal 5 straipsnio 3 dalies antrą pastraipą ir 7 straipsnio 2 dalies antrą pastraipą, taip pat kitą aktualią informaciją, įrašytą bylų valdymo sistemoje;

(e) galimybę užtikrinti tinkamus ir greitus tolesnius veiksmus dėl 4 straipsnyje nurodytų priimamų informacijos prašymų, visų pirma siekiant, kad būtų laikomasi 5 straipsnyje išdėstytų prašomos informacijos pateikimo terminų;

(f) sąveikumą su SIENA, visų pirma užtikrinant, kad per SIENA priimamus pranešimus būtų galima tiesiogiai įrašyti ir kad per SIENA siunčiamus pranešimus būtų galima tiesiogiai siųsti iš bylų valdymo sistemos;

(g) galimybę vertinimo ir stebėsenos tikslais, ypač 17 straipsnio tikslu, generuoti statistinius keitimosi informacija pagal šią direktyvą duomenis;

[73] 2018 m. lapkričio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1862 dėl Šengeno informacinės sistemos (SIS) sukūrimo, eksploatavimo ir naudojimo policijos bendradarbiavimui ir teisminiam bendradarbiavimui baudžiamosiose bylose, kuriuo iš dalies keičiamas ir panaikinamas Tarybos sprendimas 2007/533/TVR ir panaikinamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1986/2006 ir Komisijos sprendimas 2010/261/ES (OL L 312, 2018 12 7, p. 56).

(h) galimybę atskaitomybės ir kibernetinio saugumo tikslais registruoti prisijungimo atvejus ir kitus duomenų tvarkymo veiksmus, susijusius su bylų valdymo sistemoje esančia informacija.

2. Valstybės narės imasi reikiamų priemonių užtikrinti, kad visi pavojai kibernetiniam saugumui, susiję su bylų valdymo sistema, ypač su jos struktūra, valdymu ir kontrole, būtų valdomi ir mažinami apdairiai ir veiksmingai ir kad būtų numatytos pakankamos apsaugos nuo neleistinos prieigos ir piktnaudžiavimo priemonės.

3. Valstybės narės užtikrina, kad bet kurie jų bendro informacinio punkto tvarkomi asmens duomenys bylų valdymo sistemoje būtų laikomi tik tol, kol tai reikalinga ir proporcinga tais tikslais, kuriais asmens duomenys yra tvarkomi, ir vėliau būtų neatšaukiamai ištrinti.

VI skyrius

Baigiamosios nuostatos

17 straipsnis
Statistiniai duomenys

1. Valstybės narės Komisijai iki kiekvienų metų kovo 1 d. pateikia statistinius keitimosi informacija su kitomis valstybėmis narėmis pagal šią direktyvą duomenis.

2. Statistiniai duomenys apima bent jau:

a) jų bendro informacinio punkto ir jų teisėsaugos institucijų pateiktų informacijos prašymų skaičių;

b) bendro informacinio punkto ir jų teisėsaugos institucijų priimtų informacijos prašymų ir tų informacijos prašymų, į kuriuos buvo atsakyta, skaičių, jį išskirstant pagal skubius ir neskubius prašymus ir pagal kitas informaciją gaunančias valstybes nares;

c) informacijos prašymų, kuriuos pagal 6 straipsnį buvo atsisakyta patenkinti, skaičių, išskirstytą pagal prašančiąsias valstybes nares ir pagal atsisakymo pagrindus;

d) atvejų, kai pagal 5 straipsnio 2 dalį dėl būtinumo gauti teismo leidimą buvo nukrypta nuo 5 straipsnio 1 dalyje nurodytų terminų, skaičių, išskirstytą pagal atitinkamos informacijos prašymus pateikusias valstybes nares.

18 straipsnis
Ataskaitų teikimas

1. Komisija iki *[įsigaliojimo data + 3 metai]* Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia ataskaitą, kurioje įvertinamas šios direktyvos įgyvendinimas.

2. Komisija iki *[įsigaliojimo data + 5 metai]* Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia ataskaitą, kurioje įvertinamas šios direktyvos efektyvumas ir veiksmingumas. Komisija atsižvelgia į valstybių narių pateiktą informaciją ir į visą kitą aktualią informaciją, susijusią su šios direktyvos perkėlimu į nacionalinę teisę ir įgyvendinimu. Remdamasi šiuo vertinimu, Komisija nusprendžia dėl tinkamų tolesnių veiksmų, įskaitant, jeigu reikia, pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto.

19 straipsnis

Konvencijos dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo daliniai pakeitimai

Nuo [*21 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje nurodyta data*] Konvencija dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo iš dalies keičiama taip:

i) 39 straipsnis šia direktyva pakeičiamas tiek, tiek tas straipsnis susijęs su keitimuisi informacija šios direktyvos 1 straipsnio 1 dalyje nurodytu tikslu;

ii) 46 straipsnis išbraukiamas.

20 straipsnis

Panaikinimas

Pamatinis sprendimas 2006/960/TVR nuo [21 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje nurodyta data] panaikinamas.

Nuorodos į tą pamatinį sprendimą laikomos nuorodomis į atitinkamas šios direktyvos nuostatas.

21 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Valstybės narės iki [*įsigaliojimo data + 2 metai*] užtikrina, kad įsigaliotų įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini, kad būtų laikomasi šios direktyvos. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų teisės aktų nuostatų tekstą.

   Tas nuostatas jos taiko nuo minėtos datos. Tačiau 13 straipsnį jos taiko nuo [*įsigaliojimo data + 4 metai*].

   Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

22 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

23 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva pagal Sutartis skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu	*Tarybos vardu*
Pirmininkas	*Pirmininkas*